

Coleg Gŵyr Abertawe
Gower College Swansea

Coleg Gŵyr Abertawe

**Adroddiad Blynyddol a
Datganiadau Ariannol
ar gyfer y flwyddyn yn
diweddu 31 Gorffennaf 2021**

Coleg Gŵyr Abertawe

Personél Rheoli Allweddol, Bwrdd y Llywodraethwyr ac Ymgynghorwyr Proffesiynol

Personél rheoli allweddol

Diffinnir personél rheoli allweddol fel aelodau o Dîm Arweinyddiaeth y Coleg ac fe'u cynrychiolwyd gan y canlynol yn 2020/21:

Mark Jones, Pennaeth a Phrif Swyddog Gweithredol; Swyddog Cyfrifyddu
Nick Brazil, Dirprwy Bennaeth
Nikki Neale, Cyfarwyddwr Cwricwlwm ac Ansawdd
Paul Kift, Cyfarwyddwr Sgiliau a Datblygu Busnes
Sarah King, Cyfarwyddwr AD
Mike Glover, Cyfarwyddwr Cyllid

Bwrdd y Llywodraethwyr

Mae rhestr lawn o'r Llywodraethwyr i'w gweld ar dudalennau 27-28 o'r datganiadau ariannol hyn. Roedd Mrs S Barron wedi gweithredu fel Clerc y Gorfforaeth drwy'r cyfnod.

Archwilydd datganiadau ariannol a chyfrifwyr adrodd:

Mazars LLP
90 Victoria Street
Bristol
BS1 6DP

Archwilwyr Mewnol:

TIAA Limited
53 – 55 Gosport Business Centre
Aerodrome Road
Gosport
PO13 0FQ

Bancwyr:

HSBC
1 Alexandra Road
Gorseinon
Abertawe
SA4 4NJ

Barclays
1-3 Windsor Place
Caerdydd
CF10 3BX

Cyfreithwyr:

Blake Morgan
Parc Anturiaeth Abertawe
Castle Court
Abertawe
SA7 9LZ

Coleg Gŵyr Abertawe

CYNNWYS

	Tudalen
Adroddiad y Corff Llywodraethu	4
Datganiad Llywodraethu Corfforaethol a Rheolaeth Fewnol	26
Datganiad y Corff Llywodraethu ar reoleidd-dra, priodoldeb a chydymffurfiad y Coleg â thelerau ac amodau cyllid y Corff Ariannu	35
Datganiad o Gyfrifoldebau Aelodau'r Gorfforaeth	36
Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Gorff Llywodraethu Coleg Gŵyr Abertawe	38
Datganiad Cyfunol a Datganiad y Coleg o Incwm Cynhwysfawr	43
Datganiad Cyfunol a Datganiad y Coleg o Newidiadau Cronfeydd Wrth Gefn	44
Mantolenni ar 31 Gorffennaf	45
Datganiad Cyfunol o Lif Arian	46
Nodiadau ar y Cyfrifon	47

Coleg Gŵyr Abertawe

Adroddiad y Corff Llywodraethu

Mae'r aelodau'n cyflwyno eu hadroddiad a'r datganiadau ariannol wedi'u harchwilio am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2020.

Statws Cyfreithiol

Sefydlwyd y Gorfforaeth o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 at ddiben cynnal Coleg Gŵyr Abertawe. Mae'r Coleg yn elusen sydd wedi'i heithrio o dan Ran 3 Deddf Elusennau 2011.

Cenhadaeth

Datganiad Cenhadaeth y Coleg a fabwysiadwyd ym mis Mai 2016 yw:

**“Mae Coleg Gŵyr Abertawe yn cael ei barchu a'i werthfawrogi
am ddarparu addysg a hyfforddiant o'r safon uchaf sy'n
ysbrydoli a chefnogi ein holl ddysgwyr i gyflawni eu
llawn botensial”**

Gweledigaeth y Coleg yw sail y Datganiad Cenhadaeth:

**“Arwain y ffordd ym maes addysg a hyfforddiant i'r holl ddysgwyr,
cyflogwyr a'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu”**

Wrth symud ymlaen, rydym wedi nodi pum cyfeiriad strategol 'craidd' a nodau cysylltiedig a fydd yn cefnogi'r Coleg i gyflawni ei weledigaeth a'i genhadaeth.

Y pum cyfeiriad strategol yw:

- Ffocws ar ein dysgwyr a'n cymunedau.
- Perfformiwr o'r radd flaenaf.
- Arweinydd yn y sector.
- Cyflogwr o ddewis.
- Sefydliad cynaliadwy

Budd Cyhoeddus

Mae Coleg Gŵyr Abertawe yn elusen sydd wedi'i heithrio o dan Ran 3 Deddf Elusennau 2011 ac fe'i rheoleiddir gan Lywodraeth Cymru. Mae aelodau'r Corff Llywodraethu, sy'n ymddiriedolwyr yr elusen, wedi'u nodi ar dudalennau 27 - 28.

Wrth osod ac adolygu amcanion strategol y Coleg, mae'r Corff Llywodraethu wedi rhoi sylw dyledus i ganllawiau'r Comisiwn Elusennau ar fudd cyhoeddus ac yn arbennig ei ganllawiau atodol ar hyrwyddo addysg. Mae'r canllawiau yn amlinellu'r gofyniad bod rhaid i bob sefydliad a hoffai gael ei gydnabod fel elusen ddangos, yn benodol, bod ei nodau er budd y cyhoedd.

Coleg Gŵyr Abertawe

Wrth gyflawni ei genhadaeth, mae'r Coleg yn darparu'r buddion cyhoeddus adnabyddadwy canlynol trwy hyrwyddo addysg:

- Addysg o safon uchel
- Cysylltiadau â phrifysgolion yn y DU er mwyn hybu cyfleoedd addysg uwch
- Ehangu cyfranogiad a mynd i'r afael ag allgáu cymdeithasol
- Hanes cyflogaeth gwyb i fyfyrwyr
- Systemau cymorth cadarn i fyfyrwyr
- Cysylltiadau â chyflogwyr, diwydiant a masnach.

Cefndir

Mae Coleg Gŵyr Abertawe yn gweithredu ar draws dinas Abertawe ar nifer o safleoedd: Campws Gorseinon, Campws Tycoch, Campws Hill House, Campws Llwyn y Bryn, Plas Sgeti a Chanolfan Hyfforddiant CGA (Llys Jiwbilî), yn ogystal â Hyb Cyflogadwyedd Ffordd y Brenin. Mae nifer fawr o fyfyrwyr o'r tu allan i'r ddinas yn dod i'r Coleg, ac mae rhai ohonynt yn teithio cryn bellter i wneud hynny.

Ein nod yma yw cynnig cyfleoedd dilyniant o lefel astudio mynediad i israddedig gyda lefelau priodol o gymorth i fyfyrwyr beth bynnag fo'u man cychwyn. Rydym yn gadarn ein penderfyniad i ddilyn polisiau'r Adran Addysg a Sgiliau, gan sicrhau bod addysg alwedigaethol yn arwain at ganlyniadau gwerth chweil.

Covid-19

Mae pandemig Covid-19 wedi cael effaith sylweddol ar y sector addysg yn ystod 2019/20 ac mae hyn wedi parhau yn 2020/21.

Datblygodd y Coleg ei gynlluniau addysgu yn ystod haf 2020 ac roedd yn gallu ailagor yn llawn i fyfyrwyr ym mis Medi 2020. Roedd gan y Coleg gynllun gwydnwch Covid ar waith a oedd yn caniatáu iddo newid rhwng addysgu yn yr ystafell ddosbarth, addysgu o bell a dysgu cyfunol yn ôl canllawiau LIC.

Mabwysiadodd y Coleg ddull "swigen dosbarth" lle roedd myfyrwyr yn treulio pob diwrnod gyda'u dosbarth eu hunain yn unig. Roedd y dull hwn yn hynod lwyddiannus gan fod nifer y myfyrwyr yr oedd angen eu hynysu trwy'r flwyddyn yn sylweddol is o gymharu â darparwyr eraill.

Yn yr un modd â darparwyr eraill, roedd y Coleg ar gau yn ystod Tymor 2 (Ionawr i Fawrth) ar gyfer addysgu ar y safle ac fe wnaeth symud i fodel addysgu o bell yn gyfan gwbl. Ar ôl dychwelyd ar ôl y Pasg, fe wnaeth y Coleg gwblhau hyfforddiant sgiliau a dilyn gofynion Llywodraeth Cymru a chyrrff dyfarnu perthnasol i ganiatáu i fyfyrwyr gwblhau eu cymwysterau yn llwyddiannus.

Gweithredu cynllun strategol

Ym mis Ionawr 2021, mabwysiadodd y Coleg gynllun strategol ar gyfer y cyfnod 1 Awst 2020 i 31 Gorffennaf 2024.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae'r cynllun strategol yn cynnwys targedau'n ymwneud ag Ansawdd, Myfyrwyr, Cofrestru, Cyllid ac Ystadau, Staff a Rhagoriaeth. Gosodir y targedau mewn termau absoliwt ac mewn nifer o dargedau, cyfeirir at berfformiad perthnasol y Coleg yng nghyd-destun colegau AB eraill.

Yn ogystal, ategir y cynllun strategol gan Gynllun Gweithredol Blynyddol mwy manwl ac yna fe'i cysylltir â chynlluniau adrannol.

Mae'r Gorfforaeth yn monitro perfformiad y Coleg yn erbyn y cynlluniau hyn. Caiff y cynlluniau eu hadolygu a'u diweddarau bob blwyddyn. Mae cyfres o ddangosyddion perfformiad wedi cael eu cytuno i fonitro gweithrediad llwyddiannus y polisïau.

Mae'r Coleg yn ymroddedig i arsylwi ar bwysigrwydd mesurau a dangosyddion sector a data a gynhyrchir gan Lywodraeth Cymru sy'n ystyried mesurau fel cyfraddau llwyddo.

Mae'n ofynnol i'r Coleg gwblhau'r Cofnod Cyllid blynyddol ar gyfer Llywodraeth Cymru. Mae'r Coleg yn dadansoddi ei berfformiad ariannol yng nghyd-destun colegau AB eraill ac yn defnyddio'r wybodaeth feincnodi i osod targedau yn y dyfodol. Mae'r Coleg yn defnyddio'r canllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru i oleuo ei adolygiad o'i lechyd Ariannol. Mae'r Coleg wedi hunanasesu bod ganddo iechyd ariannol "Categori A". Diffiniad Categori A Llywodraeth Cymru yw: "Mae sefyllfa ariannol y sefydliad a'i strategaeth ariannol yn cefnogi'r cynllun sefydliadol yn llawn".

Pobl

Mae'r Coleg yn cyflogi 1,048 o bobl (cyfrif pennau) y mae 578 ohonynt mewn adrannau addysgu. Mae 17 o staff eraill yn cael eu cyflogi yn Track Training Limited.

Enw da

Mae gan y Coleg enw da'n genedlaethol ac yn lleol mewn perthynas ag amrywiaeth y ddarpariaeth y mae'n ei chynnig ac ansawdd y dysgu ac addysgu a gaiff eu cynnig. Mae cynnal brand ansawdd yn hanfodol ar gyfer llwyddiant y Coleg o ran denu myfyrwyr a chysylltiadau allanol.

Nifer y myfyrwyr

Yn 2020/21 mae'r Coleg wedi darparu gweithgaredd sydd wedi cynhyrchu £26.5 miliwn ym mhrif ddyfarniad cyllid y corff ariannu (2019/20 – £25.5 miliwn). Roedd gan y Coleg oddeutu 4,000 o fyfyrwyr amser llawn a 3,500 o fyfyrwyr rhan-amser. Yn ogystal, mae'r Coleg yn darparu hyfforddiant i ryw 2,500 o brentisiaid trwy raglenni Dysgu Seiliedig ar Waith Llywodraeth Cymru.

Coleg Gŵyr Abertawe

Datblygiadau i'r cwricwlwm

Yn ystod 2020/21 bu'r uwch dîm rheoli a rheolwyr y cwricwlwm yn parhau i ganolbwyntio ar feysydd allweddol y cwricwlwm a nodir yn wybodaeth y farchnad lafur, sef:

- Adeiladu
- TGCh a Thechnolegau Digidol (gan gynnwys llythrennedd digidol)
- Y Sector Ynni
- Gwasanaethau Ariannol a Phroffesiynol

Mae Rheolwyr Cwricwlwm wedi gweithio gyda chyflogwyr ac arbenigwyr diwydiant yn y meysydd hyn. Yn ogystal, gwnaed defnydd cynyddol o fyrddau diwydiant er mwyn llywio a chyfarwyddo datblygiadau cwricwla'r dyfodol.

Mae gan y Coleg enw cryf am arloesedd a newid yn y cwricwlwm. Dros y blynyddoedd, mae wedi cyflwyno cyrsiau newydd mewn sawl maes cwricwlwm er mwyn diwallu anghenion myfyrwyr yn well. Mae'r Coleg wedi parhau i gynyddu ei ddarpariaeth ym meysydd adeiladu a TGCh yn enwedig trwy brentisiaethau.

Mae'r Coleg yn parhau i weithio gyda nifer o Sefydliadau Addysg Uwch, ac mewn partneriaeth mae'n ychwanegu at y Prentisiaethau Gradd mewn Cyfrifiadureg ac mae wedi dechrau addysgu rhaglen Prentisiaeth Gradd mewn Peirianeg ym mis Medi 2021.

Yn ogystal, mae'r Coleg yn arwain y sector o ran datblygu cwrs amser llawn mewn e-Chwaraeon a lwyddodd i recriwtio ei garfan gyntaf ym mis Medi 2020.

Mae'r Coleg yn parhau i ehangu'r amrywiaeth o gyrsiau ar gyfer myfyrwyr sydd mewn perygl o fod yn NEET (heb fod mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant). Mae mentrau megis "Y Bont" a rhaglenni Astudiaethau Galwedigaethol Lefel 1 i ddarparu sesiynau blasu i gadw pobl ifanc mewn addysg a'u galluogi i symud ymlaen i raglenni galwedigaethol yn y flwyddyn ganlynol. Gwelwyd hefyd twf sylweddol mewn cyrsiau ESOL mewn ymateb i alw cynyddol.

Mae'r Coleg yn parhau i weithio'n agos gydag ysgolion lleol drwy gyflwyno ei raglenni 'Sbardun' a 'Coleg Iau' i bobl ifanc rhwng 14 ac 16 oed. Mae'r rhaglenni hyn yn darparu amrywiaeth o weithgareddau gyda'r nod o ddiddori ac ysbrydoli pobl ifanc, gan eu hannog i barhau mewn addysg ôl-16. Yn ogystal, mae'r Coleg yn darparu rhaglenni 'Prentisiaethau Iau' ar y cyd ag ysgolion lleol sy'n darparu dewisiadau amgen i ddysgwyr ysgol 14 oed.

Mae'r Coleg yn parhau i gynnig amrywiaeth eang o raglenni Lefel 3, gan gynnwys safon uwch mewn dros 40 o wahanol bynciau. Ategir y rhaglen Safon Uwch gan raglen diwtorial arbenigol i'r rhai sy'n gwneud cais i Rydgrawnt neu i broffesiynau meddygol. Mae'r Coleg yn falch bod un-ar-ddeg myfyriwr o arholiadau'r haf hwn wedi symud ymlaen i Rydgrawnt gyda thua 200 o fyfyrwyr eraill yn symud ymlaen i brifysgolion Russell Group.

Datblygwyd y dilyniant hwn trwy gysylltiadau'r Coleg â Phrifysgol Caergrawnt trwy eu rhaglen HE+ a thrwy arwain gweithgareddau Canolfan Seren a ariennir gan Lywodraeth Cymru.

Coleg Gŵyr Abertawe

Ansawdd a Safonau

Cynhaliodd Estyn arolygiad llawn o holl ddarpariaeth addysg bellach y brif ffrwd yn y Coleg ym mis Ionawr 2018. Gweler ganlyniadau'r arolygiad isod:

Canlyniadau Cyffredinol y Coleg

Perfformiad Presennol	Da
Rhagolygon gwella	Da
Cwestiwn Allweddol 1- Pa mor dda yw'r canlyniadau?	Da
1.1 Safonau	Da
1.2 Lles	Da
Cwestiwn Allweddol 2- Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Da
2.1 Profiadau Dysgu	Da
2.2 Addysgu	Da
2.3 Gofal, Cymorth ac Arweiniad	Ardderchog
2.4 Amgylchedd Ddysgu	Da
Cwestiwn Allweddol 3 - Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth	Da
3.1 Arweinyddiaeth	Da
3.2 Gwella Ansawdd	Da
3.3 Gweithio mewn Partneriaeth	Ardderchog
3.4 Rheoli Adnoddau	Da

Canlyniadau Maes Dysgu

Maes Dysgu	CwA1 – Pa mor dda yw'r canlyniadau?	CwA2 – Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?
Sgiliau	Digonol	Digonol
Busnes, Gweinyddu & Gyfraith	Da	Da
Iechyd, Gofal Gymdeithasol a Gofal Plant	Da	Da
Peirianeg a thechnolegau gweithgynhyrchu	Da	Da
Safon Uwch	Da	Da
Celf a Dylunio	Da	Da

Drwy gydol y flwyddyn, mae'r Coleg wedi parhau i weithio ar gamau a nodwyd fel rhan o'i gynllun gweithredu. Mae'r cynllun hwn yn mynd i'r afael ag argymhellion y tîm arolygu.

Coleg Gŵyr Abertawe

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae'r Coleg wedi canolbwyntio ar wella ei gyfradd llwyddo ac mae hyn wedi cael effaith bositif wrth i'r ganran gynyddu.

	Coleg	Cyfartaledd y Sector
2010/11	73%	80%
2011/12	75%	82%
2012/13	83%	84%
2013/14	86%	85%
2014/15	86%	86%
2015/16	86%	86%
2016/17	87%	87%
2017/18	85%	85%
2018/19	86%	Dim ar gael
2019/20	86%	Dim ar gael

Cyflawnwyd y gwelliant hwn drwy gyfuniad o rhoi sylw i gywirdeb data a hawliadau ardystio amserol ynghyd â ffocws ar gyrsiau sy'n tanberfformio. Gweithredwyd broses gwella ansawdd gan banel gwella ansawdd a craffwyd ar y cyrsiau oedd yn tanberfformio.

Yn 2018 fe newidiodd Llywodraeth Cymru eu dulliau casglu data o golegau. Nid ydynt yn defnyddio meincnodau a safleoedd bellach er mwyn mesur cyfraddau llwyddiant. Mae canlyniadau yn awr yn cael eu mesur yn erbyn Mesurau Perfformiad Parhaus, sy'n cynnwys dosbarthiadau chweched dosbarth ynghyd â cholegau. Mae canlyniadau'n cael eu hadrodd fesul math o gymhwyster a lefel cymhwyster. Mae canlyniadau Safon Uwch yn awr yn cael eu hadrodd dros y rhaglen ddwy flynedd.

Oherwydd effaith asesiadau Covid ar gyfer y ddau haf diwethaf, ni chynhaliwyd cylchoedd asesu fel arfer. Yn 2019/20 fe wnaeth y Coleg ddarparu Graddau a Asesir gan y Ganolfan (CAG), yn seiliedig ar farn broffesiynol athrawon am allu pob myfyriwr. Yn 2020/21 dyfarnwyd Graddau a Bennir gan y Ganolfan (CDG) i fyfyrwyr Safon Uwch, TGAU a Bagloriaeth Cymru. Dyfarnwyd Graddau a Asesir gan Athro ar Lefel Cymhwyster (Q-TAG) i ddysgwyr galwedigaethol.

Dilynodd y coleg brosesau cadarn wrth gytuno ar y graddau hyn a gweithiodd yn effeithiol i sicrhau bod y canlyniadau'n deg ac yn seiliedig ar waith myfyrwyr a gynhyrchwyd trwy gydol y flwyddyn academaidd, gan gynnwys addysgu ac asesu ar-lein.

Oherwydd yr amgylchiadau eithriadol hyn nid yw Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi data perfformiad ar gyfer colegau unigol na meincnodau cenedlaethol.

Dysgu Seiliedig ar Waith (DSW) – Cymru

Mae'r Coleg yn darparu ystod eang o gyfleoedd hyfforddi Prentisiaeth trwy ei gontract Dysgu Seiliedig ar Waith, gan weithio gyda thros 450 o gyflogwyr a thua 2,500 o brentisiaid. Mae Coleg Gŵyr Abertawe yn gontractwr arweiniol ar gyfer contract PS4 o dan DSW sy'n dod i ben ym mis Gorffennaf 2021.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae'r Coleg wedi bod yn llwyddiannus yn ei dendr i Lywodraeth Cymru i barhau â'r ddarpariaeth am gyfnod arall o bum mlynedd ac mae wedi cael contract o £8.4 miliwn ar gyfer 2021/22.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r Coleg wedi gweithio'n agos gyda darparwyr Addysg Uwch i ddatblygu rhaglenni Prentisiaeth Gradd a chychwynnodd raglen newydd mewn Peirianeg gyda Phrifysgol Caerdydd yn Hydref 2021.

Yn 2020/21, roedd gan y Coleg gontractau DSW gyda gwerth o £7.1 miliwn. Roedd y cyfyngiadau a roddwyd ar DSW oherwydd y pandemig yn golygu bod y darparwyr wedi lleihau gweithgaredd gyda chyflogwyr a bod llai yn dechrau yn ystod hanner olaf y flwyddyn. O ganlyniad, cyfanswm y gweithgaredd cyffredinol oedd £5.9 miliwn.

Fodd bynnag, roedd cyflwyno ein platfform e-olrhain dros y ddwy flynedd ddiwethaf yn rhoi cyfleoedd i gadw cysylltiad â phrentisiaid trwy gydol y cyfnod clo ac mae'r Coleg wedi parhau i ddarparu hyfforddiant trwy gydol y cyfnod.

Gyda'n partneriaid cyflenwi (saith is-gontractiwr), mae adran DSW y Coleg yn parhau i weithredu cynllun datblygu ansawdd cynhwysfawr, gan wella strategaeth a phrosesau, datblygu adnoddau a sicrhau darpariaeth o ansawdd uchel ar gyfer prentisiaid a'u cyflogwyr. Rydym yn parhau i ehangu ein cynnig cwricwlwm DSW mewn ymateb i anghenion sgiliau lleol a rhanbarthol ac mewn sawl maes pwnc arbenigol rydym yn cynnig darpariaeth i brentisiaid ledled Cymru. Mae'r Coleg yn dyrannu mwy o arian prentisiaeth i'r meysydd sy'n perfformio'n well ac mae wedi lleihau'r nifer sy'n dechrau prentisiaethau mewn meysydd sy'n perfformio'n waeth nes bod gwelliannau pellach yn cael eu dangos.

Mae ein darpariaeth prentisiaethau yng Nghymru yn fawr, er i Covid 19 oedi recriwtio i brentisiaethau yn 2020/21. Ar 31 Gorffennaf 2021 roedd gennym 1,916 o brentisiaid ar y rhaglen yng Nghymru sy'n cario drosodd i ddarpariaeth 2021/22 ac mae disgwyl i 1,640 o brentisiaid ychwanegol ddechrau yn 2021/22. Mae'r rhan fwyaf o'n prentisiaethau yn cael eu darparu gyda Chyfadrannau'r Coleg ac mae is-gontractio yn cael ei ddefnyddio ar gyfer meysydd arbenigol.

Cyfraddau cwblhau'r Fframwaith – Prentisiaid a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru (LIC DSW/ESTYN)

	Cyfradd Cwblhau'r Fframwaith
2015/16	78%
2016/17	81%
2017/18	82%
2018/19	78%
2019/20 ¹	72%
2020/21 ^{1 2}	77%

Mae cyfradd gwblhau fframwaith DSW y Coleg ar gyfer 2019/20 a 2020/21 wedi cael ei heffeithio'n andwyol gan Covid-19, gan adlewyrchu'r sefyllfa gyda darparwyr DSW ledled Cymru. Mae llawer o brentisiaid wedi methu â chwblhau eu fframweithiau o fewn yr amserlenni disgwyliedig ac mae eu rhaglenni prentisiaeth wedi cael eu hystyngiadau i flwyddyn academiaidd 2021/22.

Coleg Gŵyr Abertawe

¹Mae Llywodraeth Cymru ac Estyn wedi cydnabod effaith negyddol Covid-19 ar gynnydd prentisiaeth ac nid ydynt yn defnyddio nac yn cyhoeddi data cwblhau fframwaith i ddarparwyr na'r rhwydwaith DSW ar gyfer 2019/20 a 2020/21. Nid ydynt chwaith yn defnyddio ein data mewnol fel rhan o archwiliadau neu arolygiadau ansawdd, gan nad yw wedi ei ddilysu'n allanol. Felly mae'r cyfraddau cwblhau fframwaith ar gyfer 2019/20 a 2020/21 yn y tabl uchod yn dod o ddata mewnol ac nid ydynt wedi'u dilysu'n allanol, yn wahanol i flynyddoedd blaenorol.

2 Ar gyfer 2020/21 mae'r gyfradd fframwaith sef 77% yn un dros dro gan nad yw'r data terfynol ar gyfer 2020/21 ar gael eto.

Ac eithrio 2019/20 oherwydd effaith negyddol Covid-19, rydym wedi parhau i ragori ar ddangosydd perfformiad ansawdd y fframwaith sef 75% a osodwyd gan Lywodraeth Cymru. Fe wnaeth Llywodraeth Cymru ac Estyn ohirio monitro yn erbyn y targed hwn oherwydd effeithiau Covid ac maent wedi ailddechrau monitro ac adolygu perfformiad y fframwaith yn erbyn y targed hwn o 2021/22 ymlaen. Mae ein gwaith parhaus o wella ansawdd mewn prentisiaethau yn talu ar ei ganfed. Yn 2021, fe enillon ni sawl Gwobr Prentisiaeth nodedig y DU.

- Seremoni Gwobrau Prentisiaeth (AAC) - Darparwr y Flwyddyn y DU 2021 - Prentisiaethau Peirianeg a Gweithgynhyrchu
- AAC UK 2021 - Darparwr y Flwyddyn - Prentisiaethau Digidol
- Times Education Supplement FE Awards - Darparwr Prentisiaethau y Flwyddyn 2021

Fe gyrhaeddodd ni'r rownd derfynol mewn tri chategori yng Ngwobrau Prentisiaeth AAC UK (y categori na wnaethon ni ei ennill oedd Darparwr y Flwyddyn 2021 - Prentisiaethau Cyfreithiol, Cyllid a Chyfrifyddu). Roedd Coleg Gŵyr Abertawe yn un o ddim ond dau ddarparwr i gael tri enwebiad yn y rownd derfynol.

Darpariaeth Prentisiaeth Llywodraeth Lloegr 2020/21

Yn dilyn ein cynllun peilot, rydym yn parhau i gynnig nifer fach o brentisiaethiau arbenigol yn Lloegr (5 maes pwnc yn gweithio gyda 2 gyfadran coleg ac 1 is-gontractiwr). Ar hyn o bryd mae gennym 28 o brentisiaid ar draws 5 cyflogwr sy'n gweithio gyda 2 gyfadran coleg ond mae gennym gynlluniau recriwtio ar gyfer 2021/22.

Mae gofynion cyllid, darpariaeth ac ansawdd DSW yn Lloegr yn wahanol iawn i Gymru. I ddechrau, nid oedd y Coleg yn cydnabod maint llawn hyn a'r dull darparu gwahanol yr oedd ei angen pan ddechreuon ni ddarparu prentisiaethau yn Lloegr am y tro cyntaf. Ym mis Awst 2019 cawsom ein harolygiad Ofsted cyntaf ar gyfer monitro Darparwyr Newydd a chawsom ein graddio yn 'gynnydd annigonol' ym mhob un o'r 3 maes arolygu. O ganlyniad, gosodwyd gwaharddiad cychwynnol arnom, ac felly nid oeddem yn gallu recriwtio prentisiaid newydd nes ein bod yn cael ein graddio yn 'rhesymol' neu yn 'gynnydd sylweddol' ym mhob un o'r 3 maes barn.

Ym mis Hydref 2020 cawsom ymweliad monitro arall a chawsom ein graddio yn 'gynnydd sylweddol' ym mhob un o'r 3 maes barn. Codwyd ein gwaharddiad cychwynnol wedi hynny a dechreuon ni recriwtio prentisiaethau newydd yn Lloegr ym mis Chwefror 2021.

Coleg Gŵyr Abertawe

Ym mis Hydref 2021, cawsom ein harolygiad llawn cyntaf gan Ofsted a dyfarnwyd 'Da' i bob maes a arolygwyd (Effeithiolrwydd Cyffredinol; Ansawdd Addysg; Ymddygiad ac Agweddau; Datblygiad Personol; Arweinyddiaeth a Rheolaeth a Phrentisiaethau). Fe wnaeth yr arolygwyr gydnabod y cynnydd a'r cyflawniadau sylweddol ers yr ymweliad cyntaf a'n bod yn parhau i wella ansawdd.

Cyfraddau Cyflawni Cymhwyster – Prentisiaid a ariannwyd gan Lywodraeth Lloegr (ESFA/OFSTED)

	Cyfradd Cyflawni Cymhwyster
2018/19	95%
2019/20	73%
2020/21 ¹	66%

Mae'r gostyngiad yng nghyfraddau cyflawni'r cymhwyster yn 2019/20 a 2020/21 yn adlewyrchu'r ffaith bod y Coleg heb recriwtio dechreuwyr ers misoedd cyntaf 2019. Roedd perfformiad y Coleg yn y maes hwn, er ei fod wedi lleihau ers 2018/19, yn parhau i fod yn uwch na'r cyfartaledd perfformiad cenedlaethol o 69% yn 2018/19 a 64% yn 2019/20.

¹Ni chyhoeddwyd cyfartaleddau cenedlaethol ar gyfer 2020/21 eto.

Addysg Uwch

Mae'r Coleg yn cydnabod bod llawer o fyfyrwyr yn dymuno astudio addysg uwch yn yr ardal leol. Mae gan y Coleg gysylltiadau da â Sefydliadau Addysg Uwch Lleol, gan gynnig cyrsiau mewn cydweithrediad â Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant, Prifysgol Abertawe a Phrifysgol De Cymru a Phrifysgol Swydd Gaerloyw. Mae tua 150 o fyfyrwyr addysg uwch amser llawn yn y Coleg bob blwyddyn. Mae'r Coleg hefyd yn gweithredu nifer o raglenni AU rhan-amser, gan gynnwys ei ddarpariaeth gyfrifeg arobryn yn Ysgol Fusnes Plas Sgeti.

Mae'n rhan o strategaeth y Coleg i barhau i ddatblygu'r cyrsiau hyn, yn bennaf ar lefelau 4 a 5, gyda Sefydliadau Addysg Uwch partner i gynyddu lefel y gweithgaredd AU yng Ngholeg Gŵyr Abertawe.

Yn ogystal â'r rhaglenni prentisiaethau gradd TG llwyddiannus gyda Phrifysgol Abertawe, mae'r Coleg hefyd wedi datblygu prentisiaeth gradd peirianeg gyda Phrifysgol Caerdydd sydd wedi cychwyn ym mis Medi 2021.

Mae'r Coleg wedi parhau i osod y seiliau ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol o fewn darpariaeth addysg uwch gan gynnwys ymgymryd â'i ail adolygiad llwyddiannus gan yr Asiantaeth Sicrhau Ansawdd ar gyfer Addysg Uwch. Roedd yr ymweliad rhithwir yn cynnwys cyfarfodydd gyda'r Pennaeth, myfyrwyr, staff academiaidd, cynrychiolwyr partner prifysgolion, rheolwyr, staff cymorth a'r Tîm Addysg Uwch canolog. I gefnogi hyn, fe wnaeth y Coleg gyflwyno hunanarfarniad manwl ynghyd â llawer iawn o wybodaeth ategol.

Coleg Gŵyr Abertawe

Yn Adolygiad yr Asiantaeth Sicrhau Ansawdd ar gyfer Addysg Uwch fe wnaeth y Coleg gyflawni'r holl ddyfarniadau sicrhau ansawdd yn llawn yn erbyn Cod Ansawdd AU. Yn ogystal ag adlewyrchu a chydabod ansawdd y ddarpariaeth Addysg Uwch a ddarperir gan y Coleg a gweithredu fel 'Nod Barcut' mae'r cyflawniad hwn yn cefnogi datblygiadau a chyfleoedd yn y dyfodol. Mae'n rhoi modd i'r Coleg ddynodi cyrsiau'n benodol ar gyfer cymorth ariannol yn annibynnol ar brifysgolion partner a darparu'r Gwaelodlin Ansawdd ar gyfer dod yn Ddarparwr Rheoledig. Mae hyn yn dod i'r Coleg mewn sefyllfa dda iawn i ymateb i'r cyfleoedd a'r heriau ar gyfer addysg a hyfforddiant ôl-orfodol, gan gynnwys y Comisiwn Addysg ac Ymchwil Trydyddol (CTER) newydd ar gyfer Cymru y mae cynlluniau i'w sefydlu yn 2023.

Perfformiad Ariannol

Cefnogir perfformiad addysgol y Coleg gan berfformiad ariannol cadarn a chryf. Mae perfformiad ariannol sylfaenol y Coleg, a fesurir fel "EBITDA wedi'i Addasu" (ac a ddiffinnir fel EBITDA cyn eitemau eithriadol ac addasiadau actiwaraid i bensiwn) fel a ganlyn:

	2019/20 £000	2020/21 £000
"EBITDA wedi'i addasu"	3,190	4,702
Dibrisiant ac amorteiddiad (net grantiau)	(2,200)	(1,964)
Costau eithriadol staff	(765)	(94)
Llog net taladwy	(46)	(50)
Trethiant	1	-
Gwarged cyn addasiadau pensiwn	180	2,594
Addasiadau actiwaraid i bensiwn	(20,670)	8,950
Gwarged / (Diffyg) am y flwyddyn	(20,490)	11,544

Canlyniadau ariannol

Cynhyrchodd y Grŵp £4,721,000 (2019/20: £3,190,000) o "ETIBA wedi'i addasu". Mae'r Coleg (fel pob coleg arall) wedi dioddef cynnydd mewn diffygion pensiwn dros y blynyddoedd diwethaf, yn bennaf o ganlyniad i newidiadau i'r rhagolygon actiwaraid. Fodd bynnag, bu gwrthdroad rhannol eleni gyda gostyngiad yn y rhwymedigaethau pensiwn. Yn ogystal, mae cyfradd dibrisiant y Coleg wedi parhau i godi yn dilyn buddsoddiad yn ystadau'r Coleg. O ganlyniad, mae gan y Coleg incwm cynhwysfawr o £11,544,000, (2019/20 – (£20,490,000)).

Ar gyfer 2020/21, cynyddodd cyllid grant rheolaidd y Coleg £954,000 er mwyn darpariaeth uniongyrchol i'r myfyrwyr. Roedd y cynnydd hwn wedi deillio o gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i ariannu gwobrau tâl a chynnydd mewn cyfraniadau pensiwn cyflogwyr TPS yn unol â'r sector ysgolion ynghyd â chodiad ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i ariannu'r lefel uwch o recriwtio myfyrwyr amser llawn. Mae'r Coleg yn croesawu ymrwymiad Llywodraeth Cymru i'r sector AB drwy'r cyllid ychwanegol. Ar yr un pryd, mae'r Coleg wedi diwallu symudiadau yn y pwynt graddfa cytundebol ar y raddfa gyflog ac mae'n parhau i gwrdd â'r gyfradd Cyflog Byw bob mis Tachwedd.

Coleg Gŵyr Abertawe

Yn y cyd-destun hwn, mae cynhyrchu gwarged cyn costau pensiwn anariannol i'w hail-fuddsoddi yn y Coleg yn berfformiad canmoladwy. Mae'r Coleg hefyd yn cydnabod yr angen i fuddsoddi ar gyfer y dyfodol, gan gynnwys datblygu ei ystâd i ddiwallu anghenion y dysgwyr yn y dyfodol. Gan hynny, mae'r Coleg yn parhau i ddarparu'r adnoddau ar gyfer y buddsoddiad hwn yn y dyfodol.

Mae'r datganiadau ariannol yn nodi diffyg Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ar fantolen y Coleg yn unol â gofynion FRS 102. Mae perfformiad asedau'r Coleg wedi bod yn gryf yn y flwyddyn, ac ynghyd â'r cynnydd mewn cyfraddau bondiau AAA (a chyfradd disgownt is felly), mae hyn wedi arwain at ostyngiad yn y diffyg pensiwn LGPS i £38.6 miliwn (2020: £47.6 miliwn).

Mae diffyg y cynllun pensiwn, a'r grantiau cyfalaf gohiriedig o £10.7 miliwn wedi cael effaith sylweddol ar fantolen y Grŵp a'r Coleg, sydd â sefyllfa atebolrwydd net o £1 miliwn ar 31 Gorffennaf 2021.

Mae'r sefyllfa atebolrwydd net yn deillio o rwymedigaethau hirdymor y cynllun pensiwn, a dylid nodi bod gan y Coleg (ar 31 Gorffennaf 2021)

- Asedau net cyfredol gwerth £6.5 miliwn
- Balansau arian parod o £11.3 miliwn

Yn ogystal, mae'r Grŵp yn parhau i gynhyrchu gwargedion arian parod ar gyfer buddsoddi yn isadeiledd y Coleg. Felly, mae gan y Coleg gyfleusterau digonol er mwyn cyflawni ei rwymedigaethau. Er hyn, mae rhaid i'r Coleg baratoi datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol.

Yn ystod y flwyddyn, cyfanswm yr ychwanegiadau asedau sefydlog diriaethol oedd £3,976,000. Cafodd y swm ei wario ar wella tir ac adeiladau'r Coleg (£1,364,000) a phrynu offer (£2,612,000). Ariannwyd y gost yma yn rhannol gan grantiau Llywodraeth Cymru.

Croesawodd y Coleg hefyd grantiau cynnal a chadw a chyfalaf ystadau a grantiau offer a seilwaith TG gan Lywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn. Defnyddiwyd y grantiau hyn yn ystod y flwyddyn i wella cyfleusterau i staff a myfyrwyr. Canolbwyntiwyd yn benodol ar ddiweddarau seilwaith TG y Coleg a rhoi offer TG i fyfyrwyr i hwyluso'r dysgu cyfunol sydd wedi bod yn angenrheidiol oherwydd cyfyngiadau Covid.

Mae'r Grŵp yn dibynnu'n sylweddol ar gyrff ariannu'r sector addysg ar gyfer ei brif ffynhonnell gyllid, sef grantiau rheolaidd yn bennaf. Yn 2020/21, darparodd Llywodraeth Cymru 54% (2019/20: 55%) o gyfanswm incwm y Grŵp trwy'r grant rheolaidd. Un o dargedau allweddol y Coleg yn y cynllun strategol yw lleihau lefel y ddibyniaeth ar incwm o grantiau rheolaidd gan Lywodraeth Cymru.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae cwmni cynorthwyol y Coleg, Track Training Limited ("Track"), yn ddarparwr hyfforddiant wedi'i leoli yn ne Cymru, gan ddarparu hyfforddiant ledled y DU. Yn y flwyddyn gyfredol, mae'r cwmni wedi profi amodau masnachu anodd gan nad yw cyflogwyr yn recriwtio prentisiaid newydd yn ystod y pandemig. Yn ogystal, mae penderfyniad ESFA i gyfyngu ar y nifer o is-gontractwyr i £500,000 o weithgaredd y flwyddyn yn mynd i fod yn heriol. Mae'r cwmni wedi adolygu ei weithrediadau yn ystod y flwyddyn ac wedi cymryd camau i ailalinio ei gostau sylfaen trwy ffrydiau incwm disgwylidig yn y dyfodol. Gwnaeth y Cwmni elw cyn treth o £32,000.

Polisiâu ac amcanion y trysorlys

Rheoli trysorlys yw rheoli trafodaethau llif arian y Coleg, ei drafodaethau bancio, marchnadoedd arian a marchnadoedd cyfalafol; rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny; a'r gorchwyl o sicrhau'r perfformiad gorau'n unol â'r risgiau hynny.

Mae'r Coleg yn gweithredu polisi rheoli trysorlys ar wahân. Awdurdodir benthyciadau tymor byr at ddibenion cyllid dros dro gan y Swyddog Cyfrifyddu. Mae'n rhaid i'r Gorfforaeth awdurdodi'r holl fenthyciadau eraill ac mae'n rhaid iddi gydymffurfio â gofynion Memorandwm Ariannol Llywodraeth Cymru.

Llif arian a hylifedd

Roedd llif arian net o weithgareddau gweithredu yn gadarn, sef £9,708,000 (2019/20 £3,183,000).

Mae'r lefelau benthyg presennol yn isel ac yn hanesyddol mae datblygiadau ystadau wedi cael eu hariannu drwy gyfuniad o gronfeydd arian parod a grantiau gan Lywodraeth Cymru.

Mae maint cyfanswm benthyca'r Coleg a'i ymagwedd at gyfraddau llog wedi cael eu cyfrifo i sicrhau clustog resymol rhwng cyfanswm y gost o wasanaethu dyled a gweithredu llif arian. Yn ystod y flwyddyn, rhagorwyd ar y gwahaniaeth yma'n rhwydd.

Bydd y Coleg hefyd yn ymdrechu i gyflawni arbedion pellach trwy fentrau caffael a chydweithio â sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus. Yn ystod y flwyddyn, cyflawnodd y Coleg arbedion caffael o 5% ac mae hyn yn rhagori ar darged Llywodraeth Cymru, sef 3%.

Taliadau Credydwy

Mae'r Coleg yn ymwybodol o'i rwymedigaethau o dan Ddeddf Hwyrddalu Dyled Masnachol (Llog) 1998. Polisi'r Coleg yw i bob cyflenwr gael ei dalu o fewn telerau talu pob cyflenwr unigol. Yn ystod y flwyddyn, gwnaeth y Coleg daliadau o fewn 21 diwrnod ar gyfartaledd (2019/20: 17 diwrnod) o ddyddiad yr anfoneb. Ni chodwyd unrhyw log ar y Coleg o dan Ddeddf Hwyrddalu Dyled Masnachol (Llog) 1998.

Coleg Gŵyr Abertawe

Cronfeydd wrth gefn

Ar 31 Gorffennaf 2021 roedd gan y Coleg gyfanswm cronfeydd wrth gefn (ac eithrio atebolrwydd pensiwn) o £37 miliwn a balansau arian parod o £11 miliwn. Mae'r Coleg yn dal ei gronfeydd wrth gefn ar gyfer ail-fuddsoddi ac adnewyddu ei ystâd ac i ddarparu cyfleusterau ac offer i ddiwallu'r anghenion i fyfyrwyr a staff. Adolygir y buddsoddiad hwn fel rhan o'r Strategaeth Ystadau.

Strategaethau Ystadau

Ein gweledigaeth yw cael cyfleusterau o'r radd flaenaf yn y Coleg i bob un o'n dysgwyr.

Mae gan Gynllun Amlinellol y Coleg werth cymeradwy o £26 miliwn. Cyflwynwyd y Cynllun i raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif am gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru er mwyn datblygu cyfleusterau rhagorol i fyfyrwyr ar draws pob campws. Yna bydd angen i'r Coleg gyflwyno achosion busnes manylach ar gyfer pob prosiect i hawlio'r cyllid grant. Y gyfradd ymyrraeth gyfredol ar gyfer y rhaglen hon yw 65%.

Yn ystod y flwyddyn, fe wnaeth y Coleg gwblhau datblygiad Ysgol Fusnes Plas Sgeti. Cafodd y datblygiad gwerth 2.25 miliwn ei gwblhau yng ngwanwyn 2021.

Mae'r Coleg yn ymwybodol o ddemograffeg gynyddol y rheini sy'n gadael ysgol yn ardal Abertawe dros y pum mlynedd nesaf, a byddwn yn parhau i fuddsoddi yn natblygiad ein hystadau i fodloni'r cynnydd disgwyledig yn nifer y myfyrwyr sy'n cofrestru yn y dyfodol. Er mwyn darparu ar gyfer y cynnydd hwn, mae'r Coleg wedi cyflwyno ei gais achos busnes i Lywodraeth Cymru am raglen adeiladu ac ailwampio gwerth £13 miliwn ar Gampws Gorseinon.

Rheoli Risgiau, Prif Risgiau ac Ansicrwydd

Mae Pwyllgor Rheoli Risg y Coleg yn cwrdd o leiaf bob tymor ac mae wedi'i ffurfio o uwch reolwyr y Coleg a'i gadeirio gan y Cyfarwyddwr Cyllid. Mae adolygiad yn cael ei gynnal ym mhob cyfarfod o'r risgiau y mae'r Coleg yn eu hwynebu.

Mae'r Coleg wedi gwneud gwaith pellach yn ystod y flwyddyn i ddatblygu a gwreiddio system rheoli mewnol, gan gynnwys rheoli ariannol, gweithredol a rheoli risgiau a ddyluniwyd i ddiogelu asedau ac enw da'r Coleg.

Yn seiliedig ar y cynllun strategol, mae'r Pwyllgor Rheoli Risgiau yn cynnal adolygiad cynhwysfawr o'r risgiau y mae'r Coleg yn ei hwynebu. Maent yn nodi systemau a gweithdrefnau, gan gynnwys camau penodol er mwyn eu hosgoi, a dylai hyn leddfu unrhyw effaith bosibl ar y Coleg. Mae rheolaeth fewnol y Coleg wedyn yn cael ei rhoi ar waith a bydd gwerthusiad y flwyddyn ddilynol yn adolygu eu heffeithiolrwydd a'u cynnydd yn erbyn camau i leddfu risgiau. Yn ogystal â'r adolygiad blynyddol, bydd y Pwyllgor Rheoli Risgiau hefyd yn ystyried unrhyw risgiau a all godi o ganlyniad i faes gwaith newydd yn y Coleg.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae cofrestr risgiau'n cael ei chadw ar lefel Coleg ac mae'r Pwyllgor Archwilio yn ei hadolygu o leiaf bob blwyddyn ac yn fwy aml pan fo'n briodol. Mae'r gofrestr risgiau'n nodi'r prif risgiau, y tebygolrwydd o'r risgiau hynny'n digwydd, eu heffaith bosibl ar y Coleg a'r camau sy'n cael eu cymryd i leihau a lleddfu'r risgiau. Mae'r risgiau'n cael eu blaenoriaethu drwy ddefnyddio system sgorio gyson.

Ategir hyn gan raglen hyfforddiant rheoli risgiau i gynyddu ymwybyddiaeth o risgiau ar draws y Coleg.

Mae disgrifiad o'r prif ffactorau risg a allai effeithio ar y Coleg wedi'i nodi isod. Nid yw pob un o'r ffactorau hyn o fewn rheolaeth y Coleg. Gallai ffactorau eraill ar wahân i'r rhai a restrir isod gael effaith andwyol ar y Coleg.

Covid-19

Byddai cau'r Coleg eto yn cael effaith sylweddol ar y Coleg a'i weithrediadau cysylltiedig. Ymysg y meysydd fyddai'n cael eu heffeithio mae:

- Prentisiaid sy'n astudio cyrsiau Dysgu Seiliedig ar Waith
- Recriwtio myfyrwyr cyrsiau rhan-amser
- Recriwtio myfyrwyr Addysg Uwch yn y dyfodol
- Recriwtio myfyrwyr Rhyngwladol yn y dyfodol

Lleddfir y risg hon mewn sawl ffordd:

- Trwy sicrhau bod y Coleg yn drylwyr wrth ddarparu addysg a hyfforddiant o ansawdd uchel trwy addysgu o bell.
- Sefydlu strwythur mewnol i wneud y mwyaf o'r opsiynau sydd ar gael o dan Covid-19 ar lefel strategol a lefel weithredol.
- Trafodaethau rheolaidd gyda chyrff cyllido

Grant rheolaidd Llywodraeth Cymru

Mae'r Coleg yn dibynnu'n helaeth ar gyllid parhaus trwy Lywodraeth Cymru. Yn 2020/21, daeth 54% (2019/20: 55%) o refeniw'r Grŵp o grant rheolaidd gan Lywodraeth Cymru. Nid oes sicrwydd y bydd polisi neu arferion y Llywodraeth yn aros yr un peth neu y bydd cyllid cyhoeddus yn parhau ar yr un lefelau neu ar yr un telerau.

Mae'r Coleg yn ymwybodol o sawl mater a allai gael effaith ar gyllid yn y dyfodol. Yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni, mae Llywodraeth Cymru yn adolygu pob ffrwd cyllid ac yn arbennig cyllid ar gyfer addysg ôl-16 ac nid yw AB ar hyn o bryd yn cael ei "diogelu" gan Lywodraeth Cymru. O ganlyniad, gallai toriadau posibl i'r gyllideb addysg gyffredinol gael effaith fwy andwyol ar y sector AB na meysydd eraill.

Lleddfir y risg hon mewn sawl ffordd:

- Trwy sicrhau bod y Coleg yn drylwyr wrth ddaprau addysg a hyfforddiant o safon.
- Rhoi ffocws a buddsoddiad helaeth ar gynnal a rheoli cysylltiadau allweddol â Llywodraeth Cymru yn uniongyrchol drwy'r Coleg a thrwy Colegau Cymru.

Coleg Gŵyr Abertawe

- Sicrhau bod y Coleg yn canolbwyntio ar y sectorau hynny â blaenoriaeth a fydd yn parhau i elwa ar gyllid cyhoeddus.
- Trafodaethau rheolaidd â chyrff cyhoeddus.

Mae'r Coleg wrthi'n ceisio ffynonellau cyllid eraill ac ychwanegol. Mae hyn yn cynnwys ffocws ar weithgaredd masnachol, addysg uwch, prentisiaethau a gweithgareddau masnachol yn Lloegr ac adeiladu ar enw da y Coleg yn rhyngwladol fel canolfan ar gyfer myfyrwyr tramor sy'n astudio rhaglenni safon uwch.

Cyllid Ewropeaidd / Brexit

Mae'r Coleg yn defnyddio cyllid Cronfa Gymdeithasol Ewrop ar brosiect Cronfa Gymdeithasol Ewrop mawr o'r enw Sgiliau ar Gyfer Diwydiant 2. Mae'r prosiect yn canolbwyntio ar ymgysylltu â chyflogwyr ac yn darparu hyfforddiant ar leoliadau gwahanol i staff gyda chyflogwyr lleol ledled y rhanbarth. Defnyddir arian sylweddol o Gronfa Gymdeithasol Ewrop hefyd i gefnogi gweithgareddau'r Hyb Cyflogadwyedd, *Gwell Swyddi, Gwell Dyfodol*.

Mae'r Coleg wedi ymestyn y prosiectau hyn yn llwyddiannus i fis Gorffennaf 2022 er bod y lefelau gweithgaredd yn is. Efallai y bydd arian ychwanegol Cronfa Gymdeithasol Ewrop ar gael ar ôl y dyddiad hwn, ond bydd hyn yn dibynnu ar danwariant prosiectau eraill ac ar flaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer y tanwariant hwn.

Mae'r Coleg hefyd yn gweithio i gael gafael ar gyllid olynol - Y Gronfa Ffyniant Gyffredin. Fodd bynnag, mae'r cyllid hwn yn cael ei ddosbarthu gan Lywodraeth y DU trwy Awdurdodau Lleol sy'n ei gwneud hi'n anoddach cael gafael ar y cyllid hwn. Mae'r Gronfa Adfywio Cymunedol yn gweithredu fel "peilot" ar gyfer y Gronfa Ffyniant Gyffredin ac mae'r Coleg wedi bod yn llwyddiannus mewn cais cydweithredol gyda darparwyr lleol eraill i ddarparu cymorth cyflogadwyedd yn Abertawe.

Os na all y Coleg gael cyllid amgen ar ôl Gorffennaf 2022 yna efallai y bydd angen i'r Coleg leihau neu roi'r gorau i'r gweithgareddau hyn.

Nid yw'r Coleg o'r farn ei fod yn agored yn uniongyrchol i unrhyw effeithiau sylweddol eraill sy'n gysylltiedig â Brexit. Fodd bynnag, mi fydd effeithiau ehangach ar economi'r DU yn effeithio ar y Coleg. Efallai hefyd y bydd goblygiadau sy'n deillio o wariant Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r sector AB yn effeithio ar y Coleg.

Costau Cyflogres

Er bod Llywodraeth Cymru wedi dileu'r gofyniad bod Colegau AB Cymru yn sicrhau cyflog cyfartal ag ysgolion, mae'r gallu i reoli tâl yn hyblyg yn parhau i fod yn heriol oherwydd natur graddfeydd tâl cytundebol a'r pwysau i wneud taliadau costau byw.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae athrawon yng Nghymru wedi cael eu gwobrwyo â dyfarniad cyflog byw o 2.75% o fis Medi 2020. Mae'r Coleg yn croesawu cydnabyddiaeth Llywodraeth Cymru o'r proffesiwn addysgu yng Nghymru a'i safbwynt bod darlithwyr AB yng Nghymru yn cyflawni'r un rôl ag athrawon mewn ysgolion. Cafodd y cynnydd hwn ei ariannu gan gynnydd yn y grant rheolaidd.

Dyfarnwyd cynnydd costau byw o 1.75% i athrawon yng Nghymru o fis Medi 2020. Mae'r sector AB yn pwyso ar Lywodraeth Cymru i ddarparu cyllid ychwanegol ar gyfer cyflog darlithwyr AB ynghyd â chyllid ychwanegol ar gyfer staff eraill mewn colegau AB.

Seilwaith TG

Mae pob sefydliad yn dibynnu mwy a mwy ar eu systemau TG, ac nid yw colegau'n eithriad yn hyn o beth. Wrth i'r Coleg barhau i fuddsoddi yn ei seilwaith TG, mae'r risgiau sy'n effeithio ar y Coleg yn parhau i gynyddu. Mae nifer yr ymosodiadau allanol maleisus ar bob sefydliad yn cynyddu.

Mae'r Coleg yn canolbwyntio ar wella cadernid ei systemau TG yn barhaus ac mae wedi buddsoddi ymhellach yn ystod y flwyddyn i gyrraedd achrediad ISO:27001 (Safon Sicrwydd Gwybodaeth), yn ogystal ag achrediad tystysgrif cyrhaeddiad Cyber Essentials Plus.

Yn ogystal, ni chaiff sefydliadau addysgol ddibynnu ar yr isadeiledd hwn i ddarparu addysg. Mae hyn wedi cael ei amlygu gan y pandemig diweddar, lle derbyniodd myfyrwyr amser llawn ddarpariaeth ar-lein o bell.

Er mwyn cwrdd â'r her barhaus hon a darparu hydwythedd pellach, bydd y Coleg yn parhau i fuddsoddi yn ei "Weledigaeth Ddigidol", fel rhan o'i Strategaeth TG Ddiweddaraf.

Cynnal digon o gyllid ar gyfer rhwymedigaethau pensiwn

Dengys y datganiadau ariannol gyfran y diffyg yng Nghynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) ar fantolen y Coleg yn unol â gofynion Safon Adrodd Ariannol (FRS) 102. Mae perfformiad asedau yn y flwyddyn wedi bod yn gryf, ac ynghyd â chynnydd mewn cyfraddau bondiau AAA (a chyfradd disgownt uwch felly), mae hyn wedi arwain at ostyngiad yn niffyg pensiwn LGPS i £38.6 miliwn (2020: £47.6 miliwn).

Mae hyn wedi cael effaith sylweddol ar fantolen y Grŵp a'r Coleg, sydd ag atebolrwydd net o £1.3 miliwn ar 31 Gorffennaf 21.

Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd

Mae'r Coleg yn ymrwymedig i ddarparu amgylchedd dysgu diogel i fyfyrwyr a staff. Mae Pwyllgor Iechyd a Diogelwch y Coleg yn cwrdd i sicrhau bod prosesau a gweithdrefnau cadarn ar waith ar gyfer pob agwedd ar fywyd y Coleg. Rhoddir pwyslais arbennig ar feysydd fel teithiau addysgol ac eiddo trydydd parti a ddefnyddir gan fyfyrwyr fel rhan o'u lleoliad gwaith. Mae gan y Coleg Reolwr Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd dynodedig.

Coleg Gŵyr Abertawe

Nifer y damweiniau adroddadwy eleni oedd 2 (blwyddyn flaenorol: 2). Nid yw'r adolygiad trwyadl wedi codi unrhyw broblemau systematig ac mae'r Coleg yn parhau i fod yn ymrwymedig i ddileu'r holl ddamweiniau adroddadwy.

Mae'r Coleg hefyd yn gweithredu proses asesu risg gynhwysfawr gyda'r holl asesiadau risg yn cael eu diweddarau'n flynyddol.

Yr Amgylchedd

Mae'r Coleg yn parhau i hyrwyddo cynaliadwyedd a chyfarfu'r Grŵp Cynaliadwyedd sawl gwaith yn ystod y flwyddyn. Mae'r Grŵp Cynaliadwyedd yn cynnwys aelodau sydd yn fyfyrwyr ac maent wedi chwarae rôl weithredol yn nigwyddiadau yn y Coleg.

Mae'r Coleg hefyd wedi llwyddo i ennill a chadw ei Ddyfarniad Lefel 5 Draig Werdd Cymru am Reoli Amgylcheddol.

Ynni

Mae'r Coleg yn canolbwyntio ar leihau'r trydan a ddefnyddir drwy gyflwyno goleuadau LED, gosod unedau optimeiddio foltedd a mentrau "diffodd". Mae'r Coleg wedi cychwyn rhaglen adnewyddu hen foeleri drwy ddefnyddio cyllid Salix ar gyfer rhaglenni ynni-ffeithlonrwydd a fydd yn arwain at wresogi mwy effeithlon ar y safleoedd.

Gwastraff

Mae'r Coleg yn annog pob aelod o staff i leihau gwastraff yn unol â'r polisi arbed, ailddefnyddio ac ailgylchu. Mae biniau ailgylchu i'w cael ar draws pob safle ac mae'r gwastraff hwn yn cael ei gasglu ar wahân gan gontractwr gwaredu gwastraff y Coleg. Mae nifer y biniau hyn wedi cynyddu dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae'r rhan fwyaf o wastraff Coleg na ellir ei ailgylchu yn cael ei losgi ac mae'r allgynnyrch a geir yn cael ei ailgylchu.

Caethwasiaeth Fodern

Yn unol â Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015, mae'r Coleg wedi mabwysiadu a chymeradwyo ei Datganiad Caethwasiaeth a Masnachu Pobl.

Cyfleoedd Cyfartal

Mae'r Coleg yn ymroddedig i sicrhau cyfle cyfartal i bawb sy'n dysgu ac yn gweithio yma. Rydym yn parchu ac yn gwerthfawrogi'n gadarnhaol gwahaniaethau o ran hil, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd, crefydd neu gred ac oedran. Rydym yn ymdrechu'n gryf i ddileu sefyllfaoedd sy'n rhoi pobl dan anfantais a byddwn yn gwrthweithio rhagfarn.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae'r Coleg yn cyhoeddi Adroddiad Cydraddoldeb Blynyddol ac Amcanion Cydraddoldeb i sicrhau cydymffurfiad â'r ddeddfwriaeth gydraddoldeb berthnasol, gan gynnwys Deddf Cydraddoldeb 2010. Cyhoeddir y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a'r Adroddiad Cynnydd Cydraddoldeb ac Amrywiaeth blynyddol ar wefan y Coleg.

Mae gan y Coleg Bwyllgor Cydraddoldeb ac Amrywiaeth sefydledig sy'n cynnwys rheolwyr a llywodraethwyr.

Eleni, er ei bod yn heriol oherwydd y pandemig ledled y byd, mae'r Coleg wedi gallu bwrw ymlaen â'r amcanion cydraddoldeb strategol a osodwyd yn flaenorol. Roedd digwyddiadau allweddol eleni yn cynnwys diwrnod enfys rhithwir, dathliadau Mis Hanes Pobl Dduon, wythnos ymwybyddiaeth Ffoaduriaid a Lloches, ymgyrchoedd ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl a digwyddiadau lles pellach. Ymunodd y Coleg yn flaenorol i fod yn gyflogwr hyrwyddo Stonewall ac yn Gyflogwr Hyderus o ran Anabledd, ac o ganlyniad bu cynnydd yn nifer y ceisiadau gan ymgeiswyr anabl a phenodiadau llwyddiannus.

Mae'r Coleg hefyd wedi ennill statws Coleg Noddfa. Defnyddiwyd y wobwr hon fel enghraifft o arfer gorau ledled y DU i sefydliadau addysgol eraill sy'n ceisio cefnogi Ceiswyr Lloches. Y Coleg yw'r coleg cyntaf yng Nghymru i ennill y wobwr.

Mae'r Coleg yn cynnal asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb ar gyfer pob polisi a gweithdrefn newydd ac mae'n cyhoeddi'r canlyniadau. Cynhelir asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb hefyd ar gyfer polisiau a gweithdrefnau presennol ar sail blaenoriaeth.

Mae'r Coleg wedi datblygu a mabwysiadu'r Siarter Cynhwysiant Coleg sydd wedi'i gydnabod gan Lywodraeth Cymru fel arfer da yn y sector.

Llywodraethu

Mae gan y Coleg strwythur llywodraethu datblygedig gyda strwythur gweithredol o bwyllgorau a chyfarfodydd Bwrdd gyda phresenoldeb da. Mae'r Bwrdd yn cynrychioli ystod eang o fuddiannau cymunedol a busnes ac yn darparu gwasanaeth craffu a chymorth i'r pwyllgor gwaith. Mae'r Bwrdd yn cynnwys dau gynrychiolydd sy'n fyfyrwyr a dau gynrychiolydd staff.

Ar wahân i gadeirio cyfarfodydd Bwrdd, mae Cadeirydd y Llywodraethwyr yn gweithredu fel rheolwr llinell y Pennaeth a'r Clerc. Yn ogystal, cynhelir cyfarfodydd â phartneriaid strategol, arolygwyr a chyrff allanol eraill lle mae angen i'r Cadeirydd fod yn bresennol ar ran y Coleg. Mae'n ymgynghori'n rheolaidd â'r Pennaeth.

Materion Allanol

Mae gan y Coleg enw da yn genedlaethol ac yn lleol. Yn unol â cholegau eraill a phrifysgolion, mae gan Goleg Gŵyr Abertawe lawer o randdeiliaid. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Myfyrwyr a rheini

Coleg Gŵyr Abertawe

- Llywodraeth Cymru
- Ysgolion lleol
- Staff
- Cyflogwyr lleol (gyda chysylltiadau penodol)
- Awdurdodau lleol
- Y gymuned leol
- Sefydliadau AB eraill
- Undebau llafur
- Cyrff proffesiynol

Mae'r Coleg yn cydnabod pwysigrwydd y cysylltiadau hyn ac yn cyfathrebu'n rheolaidd â nhw trwy ystod eang o ffyrdd gwahanol.

Mae'r Coleg yn parhau i fod â chysylltiadau da ac, mewn rhai achosion, cysylltiadau cryf iawn â'r holl ysgolion uwchradd ledled Dinas a Sir Abertawe yn ogystal ag eraill ar draws rhanbarth ehangach De-orllewin Cymru. Mae cydweithredu â Chweched Dosbarthiadau ysgolion ar eitemau eraill gan gynnwys rhannu arferion gorau a datblygu/addysgu'r cwricwlwm yn parhau i fod yn heriol oherwydd, er y bu ymgynghoriadau yn y gorffennol ar y ffordd ymlaen ar gyfer darpariaeth ôl-16 yn yr ardal, nid oes unrhyw gynlluniau cyfredol i ystyried hyn drachefn.

Yn ogystal, mae'r Coleg yn parhau i chwarae rhan weithredol mewn amrywiaeth eang o bartneriaethau lleol - gan gynnwys Partneriaeth Sgiliau Abertawe, Partneriaeth Atal NEET ac Adfywio Abertawe.

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae'r Coleg wedi doddi nifer o strwythurau mewnol a meysydd cwricwlwm yn y sefyllfa orau i ymateb i'r cyfleoedd a'r heriau a ddarperir gan Fargen Ddinesig Bae Abertawe, a phrosiectau lleol a chenedlaethol mawr eraill. Mae hyn yn cynnwys, er enghraifft, datblygu canolfan ynni sy'n cynnig amrywiaeth o gyrsiau ar gyfer diwydiannau mewn ynni a chynaliadwyedd, sydd wedi'u hariannu'n rhannol trwy'r Cyfrifon Dysgu Personol newydd.

Gan fod y rhaglen Sgiliau a Thalent newydd yn cael ei harwain trwy'r Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol, mae'r Coleg wedi cryfhau ei ymrwymiad i'r Bartneriaeth a'i amrywiol is-bwyllgorau ac erbyn hyn mae ganddo gynrychiolaeth ar bob grŵp ac yn wir mae'n cadeirio nifer ohonynt.

Mae Coleg Gŵyr Abertawe wedi cael ei ddewis i fod yn ganolfan HE+ Prifysgol Caergrawnt ar gyfer de Cymru, gan helpu i gynyddu nifer y myfyrwyr dawnus sy'n cael eu derbyn i'r brifysgol hon o safon fyd-eang. Mae hyn yn tanlinellu'r parch mawr sydd gan rai o sefydliadau AU mwyaf uchel eu parch yn y DU tuag at y Coleg hwn. Cafodd chwe myfyriwr eu derbyn i Brifysgolion Rhydychen a Chaergrawnt eleni.

Yn ogystal, y Coleg yw corff arweiniol Canolfan Seren Abertawe. Mae Canolfan Seren yn gynllun cydweithredol rhwng y Coleg ac ysgolion Chweched Dosbarth Abertawe sy'n darparu cymorth er mwyn i fwy o bobl ifanc o Gymru allu ennill lle yn y Prifysgolion gorau ar draws y DU.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae myfyrwyr a staff y Coleg yn gyfranogwyr brwd yng nghystadlaethau Sgiliau Cymru, gyda 15 myfyriwr yn ennill medalau, pump ohonynt yn fedalau aur, ar draws meysydd galwedigaethol gwahanol. Mae naw myfyriwr y Coleg yn cystadlu yn Rowndiau Terfynol Sgiliau y DU sydd eleni yn cael eu cynnal mewn lleoliadau amrywiol ar draws y DU. Fel Coleg, rydym yn falch o groesawu Rowndiau Terfynol Electroneg Ddiwydiannol yn ein cyfleusterau arbenigol yn Nhycloch ac rydym yr un mor falch bod tri o'r bobl yn y rowndiau terfynol yn ddysgwyr yn y Coleg. Mae gan y Coleg bedwar cystadleuydd sy'n hyfforddi gyda Charfan y DU ar gyfer Rowndiau Terfynol WorldSkills yn Shanghai – mae un ohonynt yn aelod gwerthfawr o'r tîm yn yr adran Electroneg.

Ym mis Medi 2021, roeddem yn llwyddiannus yn ein cais i fod yn 'Ganolfan Rhagoriaeth' WorldSkills UK ac, o ganlyniad, mae pum aelod o staff yn ymgymryd â rhaglen DPP helaeth am ddwy flynedd sy'n cynnwys cyfleoedd rhwydweithio cenedlaethol a rhyngwladol.

Mae gan y Coleg gontract dysgu seiliedig ar waith mawr sy'n darparu prentisiaethau i dros 2,500 o unigolion a 1,000+ o gwmnïau ar draws Abertawe, rhanbarth de-orllewin Cymru, a Chymru gyfan mewn amrywiaeth eang o feysydd cwrwclwm bob blwyddyn.

Mae'r Coleg yn rhedeg cyfres o raglenni cyflogadwyedd a ariennir gan gyllid Ewropeaidd yng nghanol y ddinas, sef Gwell Swyddi, Gwell Dyfodol. Mae'r rhaglen yn mynd i'r afael â heriau pobl Abertawe o ran dod o hyd i gyflogaeth (pobl ifanc, unigolion 25+ a'r rheini sydd mewn perygl o fod yn NEET) a chadw cyflogaeth (unigolion tangyflogedig a menywod). Hyd yma, mae'r prosiect wedi helpu dros 1,500 o unigolion gwahanol.

Mae'r Coleg hefyd yn bartner arweiniol mewn prosiect Cronfa Gymdeithasol Ewrop i roi sgiliau i weithwyr mewn cwmnïau ar draws ardal de-orllewin Cymru. Mae partneriaid yn y prosiect hwn yn cynnwys Coleg Sir Benfro, Coleg Sir Gâr, Coleg Ceredigion, Grŵp CNPT ac Addysg Oedolion Cymru.

Mae rheolwyr y Coleg yn cyfrannu at ystod eang o weithgareddau partneriaeth ar draws y sector AB ledled Cymru a Lloegr, ac mae'r Coleg yn aelod gweithgar o Grŵp Cydweithredol y Colegau. Yng Nghymru, er enghraifft, yn ogystal â bod yn aelod o'r fforwm Penaethiaid, mae'r Pennaeth hefyd yn cadeirio Grŵp Cyfarwyddwyr Cyllid Colegau Cymru.

Mae'r Coleg yn parhau i fuddsoddi yn ei ystâd, ac mae wedi cwblhau rhaglen ailwampio gwerth £2.25 miliwn yn ei blasty Sioraidd hardd, Plas Sgeti, a'i drawsnewid yn Ysgol Fusnes Plas Sgeti. Ariannwyd y datblygiad hwn yn rhannol gan Raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif Llywodraeth Cymru.

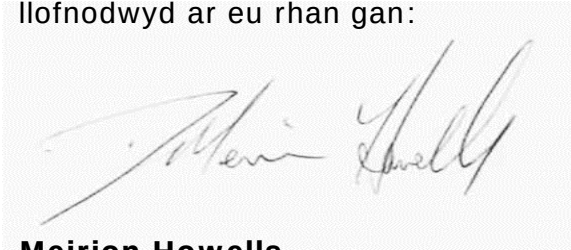
Mae'r flwyddyn hon wedi bod yn un o'r rhai mwyaf heriol i addysg bellach ers cyfuno'r colegau, a hoffwn ddiolch i staff, myfyrwyr a chyd-lywodraethwyr am eu hymrwymiad a'u cyfraniad drwy gydol y flwyddyn. Ni fyddem wedi gallu newid yn nôl ac ymlaen trwy gydol y flwyddyn rhwng dulliau addysgu wyneb yn wyneb, cyfunol ac o bell heb ymrwymiad y staff a'r myfyrwyr.

Mae'r Coleg mewn sefyllfa gadarn i wynebu heriau'r dyfodol.

Datgelu gwybodaeth i archwilwyr

Mae'r aelodau a oedd mewn swydd ar y dyddiad pan gymeradwywyd yr adroddiad hwn yn cadarnhau, hyd eithaf gwybodaeth pob un ohonynt, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'n hysbys i archwilwyr y Coleg; a bod pob aelod unigol wedi cymryd pob cam y dylent eu cymryd er mwyn bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sicrhau bod archwilwyr y Coleg yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 9 Rhagfyr 2021 a llofnodwyd ar eu rhan gan:

Meirion Howells

Cadeirydd y Gorfforaeth

Datganiad Llywodraethu Corfforaethol a Rheolaeth Fewnol

Mae'r datganiad canlynol wedi'i ddarparu er mwyn i ddarllenwyr yr adroddiad blynyddol a chyfrifon y Coleg gael gwell dealltwriaeth o'i strwythur llywodraethu a chyfreithiol. Mae'r datganiad hwn yn ymdrin â'r cyfnod rhwng 1 Awst 2020 a 31 Gorffennaf 2021 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Mae'r Coleg yn ymdrechu i gynnal ei fusnes:

- i. yn unol â'r saith egwyddor a nodwyd gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus (anhunanoldeb, uniondeb, gwrthddrychedd, atebolrwydd, bod yn agored, gonestrwydd ac arweinyddiaeth);
- ii. yn unol â'r Cod Llywodraethu ar gyfer Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Colegau Cymru yn Ionawr 2016 ("y Cod"); a
- iii. rhoi sylw dyledus i God Llywodraethu Corfforaethol y DU 2018 cyn belled ag y mae'n berthnasol i'r sector AB.

Mae'r Coleg wedi ymrwymo i arddel arferion gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol ac mae'r Coleg wedi mabwysiadu'r Cod ac wedi cydymffurfio ag ef. Nid ydym wedi mabwysiadu Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU ac felly nid ydym yn ei ddefnyddio. Fodd bynnag, rydym wedi adrodd ar ein trefniadau Llywodraethu Corfforaethol trwy fanteisio ar yr arferion gorau sydd ar gael, gan gynnwys yr agweddau hynny ar God Llywodraethu Corfforaethol y DU rydym yn ystyried eu bod yn berthnasol i'r sector AB ac arferion gorau.

Ym marn y llywodraethwyr, mae'r Coleg yn cydymffurfio â holl ddarpariaethau'r Cod a/neu'n rhagori arnynt, ac mae wedi cydymffurfio trwy gydol y flwyddyn a ddiweddodd 31 Gorffennaf 2021. Mae Bwrdd y Gorfforaeth yn cydnabod, fel corff y mae cyllid cyhoeddus a phreifat yn cael ei ymddiried ynddo, fod dyletswydd arbennig ganddo i ddilyn y safonau llywodraethu corfforaethol uchaf bob amser. Wrth gyflawni ei gyfrifoldebau, mae'n ystyried yn llawn y Cod Llywodraethu ar gyfer Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Colegau Cymru yn Ionawr 2016, ac roedd wedi mabwysiadu'r cod hwn yn ffurfiol ar 11 Chwefror 2016.

Mae'r Coleg yn elusen sydd wedi'i heithrio o fewn ystyr Rhan 3 o Ddeddf Elusennau 2011. Mae'r llywodraethwyr, sydd hefyd yn Ymddiriedolwyr at ddibenion Deddf Elusennau 2011, yn cadarnhau eu bod nhw wedi rhoi sylw dyledus i ganllawiau'r Comisiwn Elusennau ar fudd cyhoeddus, a bod y datganiadau gofynnol i'w gweld mewn mannau eraill yn y datganiadau ariannol hyn.

Y Gorfforaeth

Roedd yr aelodau a wasanaethodd y Coleg yn ystod y flwyddyn ac ar ôl diwedd y flwyddyn hyd at ddyddiad llofnodi'r Adroddiad Blynyddol fel a ganlyn:

Coleg Gŵyr Abertawe

Llywodraethwr	Blwyddyn Penodi / Ailbenodi	Cyfnod y Swydd	Presenoldeb ym Mwrdd y Gorfforaeth	Pwyllgorau a Wasanaethwyd yn ystod y Flwyddyn
Mr M Howells	2016	4 Blynedd	7/7	Cadeirydd : Corfforaeth (ers Awst 2020) C, PCY, ChLI
Mrs P Walters	2019	4 Blynedd	6/7	Is-Gadeirydd : Bwrdd y Gorfforaeth; A, CA
Miss S Allen*1	Hydref 2020	Blwyddyn	2/7	CA, CD
Dr D Ashelby	2010/2014/2018	4 Blynedd	4/7	CA (Cadeirydd), ChLI (Cadeirydd)
Mrs H Bjork (Staff)	Ers Mai 2019	4 Blynedd	7/7	CA, CD
Mr A M Day	2012/2016/2020	Blwyddyn	7/7	ADDS (Cadeirydd), ChLI (Cadeirydd)
Mr A Donald	2010/2014/2018	4 Blynedd	7/7	C (Cadeirydd), ADDS, Tâl
Mr M Jones (Pennaeth a Phrif Weithredwr)	2013	Tra'n Bennaeth	7/7	CA, PCY, CD, C
Mr L Lisauskas*	2019/2020	Blwyddyn	7/7	CA, CD, ChLI
Mrs M Leyshon	2019	4 Blynedd	6/7	A, ChLI, ADDS (ers Mai 2021)
Y Parch Dr A Morgan	2019	4 Blynedd	2/7	A, CD, ADDS
Y Cyng S Pritchard	2019/2020 (Mai)	4 Blynedd	4/7	CD, ADDS
Dr J Rance	2020	4 Blynedd	7/7	PCY, C
Y Barnwr R Singh	2010/2014/2018	4 Blynedd	7/7	A (Cadeirydd)
Yr Athro C Thomas	2020	4 Blynedd	7/7	C, CA
Mrs D Thomas (Staff)	2018	4 Blynedd	7/7	CA, CD,
Y Cyng Des Thomas	2019 (ers Mai)/2020	Blwyddyn	6/7	ChLI, A, ADDS
Dr S Weir	2020	4 Blynedd	7/7	PCY
Mr G Williams	2010/2014/2017	4 Blynedd	7/7	CA
Mrs S Williams	2016/2020	4 Blynedd	7/7	ADDS, CD (Cadeirydd)

Yn ystod y flwyddyn, gwasanaethodd Mr J Britton fel aelod cydetholedig o'r Pwyllgor Prosiectau Cyfalaf ac Ystadau.

Ym mis Mehefin 2021 dechreuodd Mrs A Vickers a Dr A Iwobi i lenwi swyddi o ganlyniad i ddiwedd cyfnod swydd Mr M Day a Mr G Williams.

Ym mis Medi 2021, penodwyd Miss M Pollard (llywydd cangen UCM) yn Llywodraethwr.

Allwedd :			
C	Y Pwyllgor Cyllid	Tâl	Y Pwyllgor Tâl
ADDS	Y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol	CA	Y Pwyllgor Cwricwlwm ac Ansawdd
ChLI	Y Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu	CD	Y Pwyllgor Cymorth Dysgwyr
A	Y Pwyllgor Archwilio	PCY	Y Pwyllgor Prosiectau Cyfalaf ac Ystadau
*1	Penodwyd yn Hydref 2020 i wasanaethu'r flwyddyn academiaidd 2020/21 ac ymlaen fel Myfyriwr-lywodraethwr	*2	Penodwyd yn Awst 2020 fel Llywydd Cangen UCM

Cyfrifoldeb y Gorfforaeth yw llunio barn annibynnol ar faterion strategaeth, perfformiad, adnoddau a safonau ymddygiad.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae'r Gorfforaeth yn cael gwybodaeth reolaidd ac amserol ar berfformiad ariannol cyffredinol y Coleg, ynghyd â gwybodaeth arall megis perfformiad yn erbyn targedau cyllido, gwariant cyfalaf arfaethedig, materion ansawdd a materion cysylltiedig â phersonél fel iechyd a diogelwch a materion amgylcheddol. Mae'r Gorfforaeth yn cwrdd unwaith y tymor o leiaf.

Mae'r Gorfforaeth yn cynnal ei fusnes trwy nifer o bwyllgorau. Mae cylch gorchwyl gan bob pwyllgor sydd wedi cael ei gymeradwyo gan y Gorfforaeth. Y pwyllgorau hyn yw y Pwyllgor Cyllid, y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol, y Pwyllgor Tâl, y Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu, y Pwyllgor Cwricwlwm ac Ansawdd, y Pwyllgor Cymorth Dysgwyr, y Pwyllgor Prosiectau Cyfalaf ac Ystadau, a'r Pwyllgor Archwilio. Mae cofnodion llawn pob cyfarfod, ac eithrio'r rhai y mae'r Gorfforaeth yn barnu eu bod yn gyfrinachol, ar gael gan Clerc y Gorfforaeth.

Mae pob llywodraethwr yn gallu ceisio cyngor proffesiynol annibynnol i helpu gyda'u dyletswyddau ar draul y Coleg, a gallant droi at Clerc y Gorfforaeth sy'n atebol i'r Bwrdd ac yn gyfrifol am sicrhau bod yr holl weithdrefnau a rheoliadau cymwys yn cael eu dilyn. Mae penodi, gwerthuso, a diswyddo'r Clerc yn faterion i'r Gorfforaeth gyfan.

Mae agendâu, papurau ac adroddiadau ffurfiol yn cael eu rhoi i'r llywodraethwyr mewn da bryd cyn cyfarfodydd Bwrdd. Mae papurau briffio hefyd yn cael eu darparu fel y bo angen.

Mae elfen anweithredol gryf ac annibynnol gan y Gorfforaeth, ac nid yw unrhyw unigolyn neu grŵp yn tra-lywodraethu ar ei phroses gwneud penderfyniadau. Mae'r Gorfforaeth o'r farn bod pob un o'i haelodau anweithredol yn annibynnol ar reolaeth ac yn rhydd o unrhyw fusnes neu berthynas arall a allai ymyrryd yn sylweddol ag arfer eu barn annibynnol.

Mae rhaniad clir yn y cyfrifoldebau ac mae'r Cadeirydd a'r Pennaeth yn rolau ar wahân.

Penodiadau i'r Gorfforaeth

Mae unrhyw benodiadau newydd i'r Gorfforaeth yn fater i'r Gorfforaeth gyfan eu hystyried. Mae Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu gan y Gorfforaeth sy'n cynnwys chwe llywodraethwr sy'n gyfrifol am ddewis ac enwebu unrhyw aelod newydd i'r Gorfforaeth ei ystyried. Mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am sicrhau bod yr hyfforddiant priodol yn cael ei ddarparu fel y bo angen. Mae aelodau'r Gorfforaeth yn cael eu penodi am dymor heb fod yn fwy na phedair blynedd.

Coleg Gŵyr Abertawe

Cadeirydd y Llywodraethwyr

Rôl Cadeirydd y Llywodraethwyr yw cadeirio cyfarfodydd Bwrdd y Gorfforaeth. Yn ogystal, mae'r Cadeirydd yn gyfrifol am ymateb i unrhyw faterion sy'n effeithio ar y Coleg wrth iddynt godi. Fodd bynnag, nid oes gan y Cadeirydd unrhyw awdurdod i weithredu ar wahân i ategu'r penderfyniadau a wneir gan Fwrdd y Gorfforaeth, a Gorchymyn Corfforaethau Addysg Bellach (Disodli Offerynnau Llywodraethu ac Erthyglau Llywodraethu) (Cymru) 2006, a Rheoliadau Corfforaeth (Llywodraeth) Addysg Bellach Coleg Gŵyr Abertawe 2010 (fel y diwygiwyd gan y Bwrdd).

Y Pennaeth

Mae'r Pennaeth hefyd yn aelod o Fwrdd y Gorfforaeth. Mae'r Pennaeth yn gyfrifol fel Swyddog Cyfrifyddu (cyfrifoldeb wedi'i ddiffinio gan Ddeddf Seneddol) ar gyfer cynnal a gweithredu'r Coleg o ddydd i ddydd.

Mae gwahaniaeth clir yn y cyfrifoldebau ac mae'r Cadeirydd a'r Pennaeth yn rolau ar wahân.

Nid yw unrhyw Lywodraethwr, heblaw'r Pennaeth a'r Staff-lywodraethwyr, yn cael unrhyw dâl gan y Coleg. Mae un myfyriwr-lywodraethwr yn cael tâl am ei rôl fel Llywydd Cangen UCM.

Mae'n ofynnol i bob Llywodraethwr ac Uwch Aelod Staff y Coleg gwblhau datganiad buddiannau, ac mae'r wybodaeth wedi'i chynnwys yng Nghofrestr Buddiannau'r Aelodau, sydd ar gael i'w archwilio.

Y Pwyllgor Cyllid

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys saith Llywodraethwr ac mae'n cwrdd i ystyried, cynghori ac adrodd i Fwrdd y Gorfforaeth ar bob agwedd ar gyllid y Coleg, polisïau a rheolaethau ariannol, gan gynnwys agweddau ariannol ar ddatblygiadau ystadau. Cyfarfu'r Pwyllgor bum gwaith yn ystod 2020/21.

Y Pwyllgor Prosiectau Cyfalaf ac Ystadau

Er mwyn cydnabod datblygiadau posibl i'r ystadau dros y pum mlynedd nesaf, mae'r Llywodraethwyr wedi creu Pwyllgor Prosiectau Cyfalaf ac Ystadau. Cyfarfu'r Pwyllgor chwe gwaith yn ystod y flwyddyn.

Y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys chwe Llywodraethwr ac mae'n cwrdd i ystyried, cynghori ac adrodd i Fwrdd y Gorfforaeth ar bob agwedd ar faterion sy'n ymwneud â materion y gweithwyr. Cyfarfu'r pwyllgor deirgwaith yn ystod 2020/21.

Coleg Gŵyr Abertawe

Y Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys chwe Llywodraethwr a'i ddiben yw cynghori'r Gorfforaeth ar benodi aelodau newydd o'r Gorfforaeth ac argymhell polisiau a gweithdrefnau ar gyfer ymsefydlu, arfarnu a datblygu llywodraethu'r Gorfforaeth. Cyfarfu'r Pwyllgor bedair gwaith yn ystod 2020/21.

Y Pwyllgor Cwricwlwm ac Ansawdd

Roedd y Pwyllgor yn cynnwys naw Llywodraethwr yn 2020/21. Diben y Pwyllgor yw cynghori Bwrdd y Gorfforaeth wrth iddo benderfynu ar gymeriad a chenhadaeth addysgol y Coleg, a derbyn ac ystyried adroddiadau mewnol ac allanol ar asesiadau ansawdd yn dilyn arolygu meysydd cwricwlaidd yn y Coleg. Cyfarfu'r Pwyllgor deirgwaith yn ystod 2020/21.

Y Pwyllgor Cymorth Dysgwyr

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys wyth Llywodraethwr a'i ddiben yw cynghori Bwrdd y Gorfforaeth ar y trefniadau sy'n cael eu gwneud i helpu myfyrwyr yn ystod eu cyfnod yn y Coleg. Cyfarfu'r Pwyllgor deirgwaith yn ystod 2020/21.

Y Pwyllgor Tâl

Cyfrifoldebau'r Pwyllgor yw gwneud argymhellion i'r Bwrdd ar dâl a thelerau ac amodau eraill y Pennaeth (unig uwch ddeiliad swydd y Coleg) a Chlerc y Bwrdd. Mae pedwar aelod gan y Pwyllgor. Cyfarfu'r Pwyllgor unwaith yn ystod 2020/21. Mae'r manylion tâl ar gyfer y flwyddyn yn dod i ben 31 Gorffennaf 2021 i'w gweld yn Nodyn 8 ar y Datganiadau Ariannol.

Y Pwyllgor Archwilio

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynnwys chwe aelod o'r Gorfforaeth. Mae'r Pwyllgor yn gweithredu yn unol â'r cylch gorchwyl ysgrifenedig a gymeradwywyd gan y Gorfforaeth. Cyfarfu'r pwyllgor bedair gwaith yn ystod 2020/21. Presenoldeb gan aelodau yn ystod y flwyddyn:

	01.10.20	03.12.20	04.03.21	10.06.21	Cyfanswm
Y Barnwr R Singh (Cadeirydd)	X	X	X	X	4/4
Mrs P Walters	X	X	X	X	4/4
Mrs M Leyshon	X	X	X		3/4
Y Parch Dr A Morgan					0/4
Y Cyng D Thomas				X	1/3
Mrs D Thomas	X				1/1
Cyfanswm	4/6	3/6	3/6	3/6	
	67%	50%	50%	50%	54%

Mae'r Pwyllgor yn darparu fforwm adrodd i archwilwyr mewnol a datganiadau ariannol y Coleg, sy'n gallu troi at y Pwyllgor i gael trafodaeth annibynnol, heb bresenoldeb rheolwyr y Coleg. Mae'r Pwyllgor hefyd yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan Lywodraeth Cymru fel y maent yn effeithio ar fusnes y Coleg.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae archwilwyr mewnol y Coleg yn monitro systemau rheolaeth mewnol, rheolaethau rheoli risg a phrosesau llywodraethu yn unol â chynllun wedi'i gytuno, ac yn adrodd eu casgliadau i'r rheolwyr a'r Pwyllgor Archwilio.

Mae'r rheolwyr yn gyfrifol am weithredu'r argymhellion archwilio a gytunwyd ac mae'r archwilwyr mewnol yn cynnal adolygiadau dilynol achlysurol i sicrhau bod argymhellion o'r fath wedi cael eu gweithredu.

Mae'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn cynghori'r Gorfforaeth ar benodi archwilwyr mewnol a datganiadau ariannol a'u tâl am waith archwilio a gwaith arall.

Cofnodion Cyfarfodydd

Mae cofnodion yn cael eu cadw o bob cyfarfod o Fwrdd y Gorfforaeth a'r Pwyllgorau. Mae cofnodion y cyfarfodydd Pwyllgor yn cael eu rhoi i bob Llywodraethwr yn amodol ar yr eithriadau a ddisgrifiwyd yn Rheoliadau Corfforaeth Addysg Bellach Coleg Gŵyr Abertawe 2010 ac mae adroddiadau'n cael eu derbyn gan Fwrdd y Gorfforaeth gan Gadeiryddion y Pwyllgorau gwahanol.

Mae cofnodion cyfarfodydd Bwrdd y Gorfforaeth ar gael i'r cyhoedd yn amodol ar yr eithriadau a ddisgrifiwyd yn Rheoliadau Corfforaeth Addysg Bellach Coleg Gŵyr Abertawe 2010.

Mae cofnodion y Bwrdd yn cynnwys unrhyw faterion o bwys a adroddwyd gan y Pwyllgorau. Mae'r cofnodion ar gael drwy gysylltu â Chlerc y Gorfforaeth.

Rheolaeth Fewnol

Cwmpas y cyfrifoldeb

Y Gorfforaeth sydd â'r cyfrifoldeb eithaf am system rheolaeth fewnol y Coleg ac adolygu ei heffeithiolrwydd. Fodd bynnag, mae system o'i bath wedi'i chynllunio i reoli yn hytrach na dileu'r risg o fethu â chyflawni amcanion busnes, a gall ddarparu sicrwydd rhesymol ond nid sicrwydd absoliwt yn erbyn camddatganiad neu golled sylweddol.

Mae'r Gorfforaeth wedi dirprwyo'r cyfrifoldeb o ddydd i ddydd i'r Pennaeth, fel Swyddog Cyfrifyddu, am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi'r gwaith o gyflawni polisiâu, nodau ac amcanion y Coleg, gan ddiogelu cronfeydd ac asedau cyhoeddus y mae ef yn bersonol yn gyfrifol amdanynt, yn unol â'r cyfrifoldebau a roddwyd iddo yn y Memorandwm Ariannol rhwng Coleg Gŵyr Abertawe a'r cyrff cyllid. Ef hefyd sy'n gyfrifol am adrodd i'r Gorfforaeth am unrhyw wendidau neu ddiffygion sylweddol yn y rheolaeth fewnol.

Coleg Gŵyr Abertawe

Pwrrpas y system o reolaeth fewnol

Nod y system o reolaeth fewnol yw rheoli risg i lefel resymol yn hytrach na dileu'r holl risg o fethu â chyflawni polisiâu, nodau ac amcanion; felly gall roi sicrwydd rhesymol ac nid sicrwydd absoliwt o effeithiolrwydd yn unig. Mae'r system o reolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus sy'n ceisio adnabod a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisiâu, nodau ac amcanion y Coleg, gwerthuso pa mor debygol y caiff y risgiau hynny eu gwireddu, a'r effaith pe byddent yn cael eu gwireddu, a'u rheoli yn effeithiol, yn effeithlon ac yn economaidd. Mae'r system o reolaeth fewnol wedi bod yn ei lle yng Ngholeg Gŵyr Abertawe am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon.

Capasiti o drin risg

Mae'r Gorfforaeth wedi adolygu'r prif risgiau y mae'r Coleg yn eu hwynebu ynghyd â'r rheolaethau gweithredu, ariannol a chydymffurfio sydd wedi cael eu rhoi ar waith i leddfu'r risgiau hynny. Ym marn y Gorfforaeth, mae proses barhaus ffurfiol yn weithredol ar gyfer adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Coleg sydd wedi bod yn ei lle am y cyfnod yn diwedd 31 Gorffennaf 2021 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon. Mae'r broses hon yn cael ei hadolygu'n gyson gan y Gorfforaeth.

Y fframwaith risg a rheoli

Mae'r system rheolaeth fewnol yn seiliedig ar fframwaith o wybodaeth reoli gyson, gweithdrefnau gweinyddol gan gynnwys neilltuo dyletswyddau, a system ddirprwyo ac atebolrwydd. Yn arbennig, mae'n cynnwys:

- systemau cyllidebu cynhwysfawr gyda chyllideb flynyddol a adolygir ac y cytunir arni gan Fwrdd y Gorfforaeth
- adolygiadau rheolaidd gan Fwrdd y Gorfforaeth o adroddiadau ariannol achlysurol a blynyddol, sy'n dangos perfformiad ariannol yn erbyn y rhagolygon
- gosod targedau i fesur perfformiad ariannol a pherfformiad arall
- canllawiau clir ar gyfer rheoli buddsoddiadau cyfalaf
- mabwysiadu disgyblaethau rheoli prosiectau ffurfiol, lle bo'n briodol.

Mae gwasanaeth archwilio mewnol gan Goleg Gŵyr Abertawe sy'n gweithredu yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru a Chod Archwilio Arferion. Mae gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol yn cael ei lywio gan ddadansoddiad o'r risgiau y mae'r Coleg yn eu hwynebu, ac mae cynlluniau archwilio blynyddol yn seiliedig ar y dadansoddiad hwn. Mae'r dadansoddiad o risgiau a'r cynlluniau archwilio mewnol wedi'u cymeradwyo gan y Gorfforaeth yn ôl argymhelliad y Pwyllgor Archwilio. O leiaf yn flynyddol, mae Archwilio Mewnol yn rhoi adroddiad i Fwrdd y Gorfforaeth ar weithgarwch archwilio mewnol yn y Coleg. Mae'r adroddiad yn cynnwys barn annibynnol archwilio mewnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd system rheoli risg, rheolaethau a phrosesau llywodraethu'r Coleg.

Coleg Gŵyr Abertawe

Adolygu Effeithlonrwydd

Fel Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Pennaeth yn gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Mae ei adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol wedi'i lywio gan:

- waith yr archwilwyr mewnol
- gwaith y rheolwyr gweithredol yn y Coleg sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal a chadw'r fframwaith rheolaeth fewnol
- sylwadau gan archwilwyr datganiadau ariannol y Coleg, y cyfrifydd adrodd ar gyfer sicrwydd rheoleidd-dra, yr archwilwyr cyllid penodedig (ar gyfer colegau sy'n destun archwiliad cyllid) yn eu llythyrau rheoli ac adroddiadau eraill.

Mae'r Swyddog Cyfrifyddu wedi cael ei gynghori ar oblygiadau canlyniad ei adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol gan y Pwyllgor Archwilio, sy'n goruchwyllo gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol, a ffynonellau eraill o sicrwydd a chynllun i fynd i'r afael â gwendidau a sicrhau bod proses o wella'r system yn barhaus ar waith.

Mae'r uwch dîm rheoli yn derbyn adroddiadau sy'n amlinellu dangosyddion perfformiad a risg allweddol, ac mae'n ystyried materion rheolaeth posib sydd wedi cael eu dwyn at ei sylw drwy fecanweithiau rhybudd cynnar sydd wedi'u sefydlu yn yr adrannau a'u hatgyfnerthu gan hyfforddiant ymwybyddiaeth risg.

Mae'r uwch dîm rheoli a'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn derbyn adroddiadau cyson gan yr archwilwyr mewnol a ffynonellau eraill o sicrwydd, sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Mae rôl y Pwyllgor Archwilio yn y maes hwn wedi'i gyfyngu i adolygiad lefel uchel o'r trefniadau ar gyfer rheolaeth fewnol.

Mae agenda'r Gorfforaeth yn cynnwys eitem reolaidd i'w hystyried o risg a rheolaeth ac mae'n derbyn adroddiadau wedi hynny gan yr uwch dîm rheoli a'r Pwyllgor Archwilio. The emphasis is on obtaining the relevant degree of assurance and not merely reporting by exception. Yn ei gyfarfod yn Rhagfyr 2021, cynhaliodd y Gorfforaeth asesiad blynyddol am y flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2021 drwy ystyried dogfennau'r uwch dîm rheoli a'r archwiliad mewnol, ac ystyried digwyddiadau er 31 Gorffennaf 2021.

Yn seiliedig ar gyngor y Pwyllgor Archwilio a'r Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Gorfforaeth o'r farn mai fframwaith digonol ac effeithiol sydd gan y Sefydliad ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth, a'i fod wedi cyflawni ei gyfrifoldeb statudol o ran "*defnyddio adnoddau'n effeithiol ac yn effeithlon, diddyledrwydd y sefydliad a'r corff, a diogelu eu hasedau.*"

Busnes Gweithredol

Wedi gwneud ymholiadau priodol, mae'r Gorfforaeth o'r farn bod gan y Coleg adnoddau digonol i barhau i fodoli'n weithredol yn y dyfodol rhagweladwy. Oherwydd hynny, mae'n parhau i fabwysiadu sail busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

Coleg Gŵyr Abertawe

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 9 Rhagfyr 2021 a llofnodwyd ar ei rhan gan:

Meirion Howells
Cadeirydd y Gorfforaeth

Mark Jones
Pennaeth a Swyddog Cyfrifyddu

Coleg Gŵyr Abertawe

Datganiad y Corff Llywodraethu ar reoleidd-dra, priodoldeb a chydymffurfiaeth y Gorfforaeth â thelerau ac amodau cyllid y Corff Ariannu

Mae'r Gorfforaeth wedi ystyried ei gyfrifoldebau i hysbysu Llywodraeth Cymru am afreoleidd-dra, amhriodoldeb a diffyg cydymffurfio â thelerau ac amodau cyllid Llywodraeth Cymru, dan y memorandwm ariannol a'r contractau sydd ar waith rhwng y Coleg a Llywodraeth Cymru. Fel rhan o'i hystyriaethau, mae'r Gorfforaeth wedi rhoi sylw dyledus i ofynion y memorandwm ariannol a'r contractau gyda Llywodraeth Cymru.

Rydym yn cadarnhau, ar ran y Gorfforaeth, ar ôl ymholiad priodol, a hyd eithaf ein gwybodaeth, nad ydym yn gallu canfod unrhyw ddefnydd afreolaidd neu amhriodol o gyllid gan y Coleg, neu ddiffyg cydymffurfio â'r telerau ac amodau cyllid dan memorandwm ariannol a chontractau'r Coleg gyda Llywodraeth Cymru neu unrhyw gyllidwr cyhoeddus arall.

Rydym yn cadarnhau nad oes unrhyw achosion o afreoleidd-dra, amhriodoldeb na diffyg cydymffurfio o ran cyllid wedi'u canfod hyd yma. Os nodir unrhyw achosion ar ôl dyddiad y datganiad hwn, byddwn yn hysbysu Llywodraeth Cymru amdanynt.

Os yw unrhyw achosion yn cael eu nodi ar ôl dyddiad y Datganiad hwn, cânt eu cyfeirio at Lywodraeth Cymru.

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 9 Rhagfyr 2021 a llofnodwyd ar ei rhan gan:

Meirion Howells
Cadeirydd y Gorfforaeth

Mark Jones
Pennaeth a Swyddog Cyfrifyddu

Datganiad o Gyfrifoldebau Aelodau'r Gorfforaeth

Mae'n ofynnol i aelodau Corfforaeth y Coleg gyflwyno datganiadau ariannol wedi'u harchwilio ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

O fewn telerau ac amodau'r Memorandwm Ariannol rhwng Llywodraeth Cymru a Chorfforaeth y Coleg, mae'n ofynnol i'r Gorfforaeth, drwy ei Swyddog Cyfrifyddu, baratoi datganiadau ariannol ac adolygiad gweithredol ac ariannol am bob blwyddyn ariannol yn unol â *Datganiad o'r Arfer a Argymhellir - Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch a'r Cyfarwyddyd Cyfrifon ar gyfer Colegau Addysg Bellach* ac Egwyddorion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol y DU, sy'n rhoi darlun gwir a theg o faterion y Coleg a'i waged/ddiffyg incwm dros wariant am y flwyddyn honno.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'n ofynnol i'r Gorfforaeth:

- Ddewis polisiâu cyfrifyddu addas a'u gweithredu'n gyson
- Llunio barn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn ddoeth
- Datgan a yw Safonau Cyfrifyddu perthnasol y DU wedi cael eu dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau o bwys sydd wedi'u datgelu a'u hesbonio yn y datganiadau ariannol
- Asesu a yw'r Coleg yn fusnes gweithredol, gan nodi'r tybiaethau ategol allweddol, cymwysterau neu weithredoedd lliniaru, fel y bo'n briodol (rhaid i hyn fod yn gyson â datgeliadau eraill yn y cyfrifon ac yn adroddiad yr archwilydd)
- Paratoi datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y Coleg yn parhau i weithredu.

Mae'n ofynnol hefyd i'r Gorfforaeth baratoi Adroddiad yr Aelodau sy'n disgrifio'r hyn y mae'n ceisio'i gyflawni a sut y mae'n mynd ati i wneud hynny, gan gynnwys statws cyfreithiol a gweinyddol y Coleg.

Mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n datgelu â chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol y Coleg ac sy'n ei alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol gan gynnwys Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 a Deddf Elusennau 2011, a safonau cyfrifyddu perthnasol. Mae'n gyfrifol am gymryd y camau sy'n rhesymol agored iddo i ddiogelu ei asedau ac atal a darganfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

Mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am gynnal gwefan Coleg Gŵyr Abertawe a'i chywirdeb; nid yw'r gwaith a wnaed gan yr archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac felly nid yw'r archwilwyr yn cymryd unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd i'r datganiadau ariannol ers iddynt gael eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan. Gall deddfwriaeth yn y DU ar gyfer paratoi a lledaenu datganiadau ariannol amrywio o ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Coleg Gŵyr Abertawe

Aelodau'r Gorfforaeth sy'n gyfrifol am sicrhau bod y gwariant a'r incwm yn cael eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Yn ogystal, maent yn gyfrifol am sicrhau na ddefnyddir cyllid Llywodraeth Cymru at unrhyw ddibenion heblaw am y rhai a restrir yn y Memorandwm Ariannol gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru ac unrhyw amodau eraill a nodir gan Lywodraeth Cymru o dro i dro. Rhaid i aelodau'r Gorfforaeth sicrhau bod rheolaethau ariannol a rheoli priodol yn bodoli er mwyn diogelu arian cyhoeddus a chyllid arall ac i sicrhau y defnyddir yr arian yn briodol. Ynghyd â hyn, aelodau'r Gorfforaeth sy'n gyfrifol am sicrhau rheolaeth economaidd, effeithiol ac effeithlon o adnoddau a gwariant y Coleg rhag peryglu'r manteision a ddylai ddeillio o'r defnydd o gyllid cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru.

Cymeradwywyd drwy orchymyn aelodau'r Gorfforaeth ar 9 Rhagfyr 2021 a llofnodwyd ar ei rhan gan:

Meirion Howells
Cadeirydd y Gorfforaeth

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Aelodau Coleg Gŵyr Abertawe Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Coleg Gŵyr Abertawe a'i is-gwmnïau (y 'Grŵp') am y flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2021, sy'n cynnwys y Datganiad Cyfunol o Incwm Cynhwysfawr, Datganiad Coleg a Chyfunol o Newidiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn, y Fantolen Gyfunol, Datganiad Cyfunol o Lif Arian a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiâu ariannol sylweddol. Y fframwaith adrodd ariannol sydd wedi ei ddefnyddio wrth eu paratoi yw cyfraith cymwys a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon" (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig) a Datganiad Ymarfer 2019: Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch.

Yn ein tyb ni, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi adlewyrchiad clir a theg o faterion y Grŵp a'r Coleg ar 31 Gorffennaf 2021 ac o warged incwm dros wariant y Coleg am y flwyddyn a ddaeth i ben;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol ag Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol y Deyrnas Unedig.
- wedi'u paratoi yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006.

Sail y farn

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) (ISAs (UK)) a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir ein cyfrifoldebau ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r Archwilydd ar gyfer archwilio datganiadau ariannol ein hadroddiad. Rydym yn annibynnol o'r Coleg yn unol â gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio yr ydym wedi'i derbyn yn ddigonol ac yn briodol er mwyn darparu sail ar gyfer ein barn.

Casgliadau mewn perthynas â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rydym wedi dod i'r casgliad bod defnydd yr aelodau o sail busnes gweithredol cyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith rydym wedi'i berfformio, nid ydym wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, daflu amheuaeth sylweddol ar allu'r Grŵp a'r Coleg i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir ein cyfrifoldebau ni a chyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth sy'n rhan o adroddiad aelodau y Corff Llywodraethu ar wahân i'r datganiadau ariannol ac adroddiad ein harchwilwyr amdanynt. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys yr wybodaeth arall ac, ac eithrio'r raddau a ddatganwyd yn benodol yn ein hadroddiad, nid ydym yn mynegi unrhyw gasgliad sicr amdano.

Mewn perthynas â'n harchwiliad o ddatganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen yr wybodaeth ac, wrth wneud hynny, ystyried p'un a yw'r wybodaeth arall yn faterol anghyson â'r datganiadau ariannol neu os yw'n ymddangos bod yr wybodaeth a ddarganfu gennym yn ystod yr archwiliad neu ryw ffordd arall yn cael ei cham-ddweud yn faterol. Os ydym yn nodi'r fath anghysondeb materol neu gam-ddwywediadau materol ymddangosol, mae'n ofynnol i ni benderfynu ai cam-ddwywediad materol yn y datganiadau ariannol yw neu gam-ddweud materol yn yr wybodaeth arall. Os, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed gennym, rydym yn dod i'r casgliad bod cam-ddweud materol o'r wybodaeth arall, mae'n ofynnol i ni adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn hynny o beth.

Barn ar faterion eraill a ragnodwyd gan Ddeddf Cwmnïau 2006

Yn ein barn ni, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad:

- mae'r wybodaeth a roddwyd yn Adroddiad y Corff Llywodraethu ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol; ac
- mae Adroddiad y Corff Llywodraethu wedi cael ei baratoi yn unol â gofynion cyfreithiol cymwys.

Materion y mae'n ofynnol i ni adrodd amdanynt drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol y mae Cod Ymarfer Archwiliadau mewn Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru yn ei wneud yn ofynnol i ni ei adrodd wrthyh os, yn ein barn:

- nad oes cofnodion archwilio cywir wedi eu cadw; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cyd-fynd â'r cofnodion neu fantolenni cyfrifyddu; neu
- mae'r wybodaeth a roddir yn adroddiad aelodau'r Corff Llywodraethu, gan gynnwys yr adolygiad gweithredu ac ariannol a'r datganiad o llywodraethu corfforaethol, yn anghyson â'r datganiadau ariannol; ac
- nid ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad.

Cyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Corff Llywodraethu ar dudalen 36, mae'r Corff Llywodraethu'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fodloni ei hun eu bod nhw'n rhoi darlun gwir a theg a'u bod yn wiriad mewnol y mae'r Corff Llywodraethu'n eu hystyried yn angenrheidiol er mwyn galluogi paratoi'r datganiadau ariannol nad oes ganddynt gam-ddywediadau materol, boed hynny o ganlyniad i dwyll neu gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am asesu gallu'r Coleg i barhau fel busnes gweithredol gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, faterion mewn perthynas â busnes gweithredol a defnyddio busnes gweithredol fel sail cyfrifyddu oni fydd y Corff Llywodraethu'n bwriadu rhoi'r gorau i weithrediadau neu nad oes ganddynt unrhyw ffordd realistig o beidio â gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd wrth archwilio datganiadau ariannol

Ein hamcanion ni yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol ar y cyfan yn rhydd o gam-ddweud materol, boed hynny o ganlyniad i dwyll neu gamgymeriad, a chyflwyno adroddiad archwilwyr sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a wneir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (ISAs) (DU) bob tro yn canfod camddywediad pan fo'n bodoli. Gall camddywediadau godi o ganlyniad i dwyll neu gamgymeriad a chânt eu hystyried yn faterol os, yn unigol neu ar y cyd, y gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau ariannol a wnaed gan ddefnyddwyr ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn achosion o ddiffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rydym yn cynllunio gweithdrefnau yn unol â'n cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddywediadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Yn seiliedig ar ein dealltwriaeth o'r Grŵp a'i ddiwydiant, gwnaethom nodi bod y prif risgiau o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau yn ymwneud â deddfwriaeth pensiynau, rheoleiddio cyflogaeth a rheoleiddio iechyd a diogelwch, gwrth-lwgrwobrwy, llygredd a thwyll, a diffyg cydymffurfio o ran gweithredu cynlluniau cymorth y llywodraeth sy'n ymwneud â COVID-19, a gwnaethom ystyried i ba raddau y gallai diffyg cydymffurfio gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol. Gwnaethom hefyd ystyried y deddfau a'r rheoliadau hynny sy'n cael effaith uniongyrchol ar baratoi'r datganiadau ariannol, megis Deddf Cwmnïau 2006.

Fe wnaethom werthuso cymhellion a chyfleoedd yr aelodau a'r rheolwyr ar gyfer trin y datganiadau ariannol yn dwyllodrus (gan gynnwys y risg o ddiystyru rheolaethau) a phenderfynwyd bod y prif risgiau'n gysylltiedig â phostio cofnodion mewn cyfnodolion llaw i drin perfformiad ariannol, tuedd reoli trwy ddyfarniadau a thybiaethau mewn amcangyfrifon cyfrifyddu sylweddol, yn enwedig mewn perthynas â chynlluniau pensiwn â buddion wedi'u diffinio a thrafodion unigol neu anarferol sylweddol.

Coleg Gŵyr Abertawe

Dyluniwyd ein gweithdrefnau archwilio i ymateb i'r risgiau hynny a nodwyd, gan gynnwys diffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau (afreoleidd-dra) a thwyll sy'n berthnasol i'r datganiadau ariannol. Roedd ein gweithdrefnau archwilio yn cynnwys ond nid yn gyfyngedig i'r canlynol:

- Trafod ag aelodau'r corff Llywodraethu a rheoli eu polisiau a'u gweithdrefnau o ran cydymffurfio â deddfau a rheoliadau;
- Cyfleu deddfau a rheoliadau a nodwyd i'n holl dîm ymgysylltu a pharhau'n effro i unrhyw arwyddion o ddiffyg cydymffurfio yn ystod ein harchwiliad; ac
- Ystyried y risg o weithredoedd gan y Grŵp a'r Coleg a oedd yn groes i gyfreithiau a rheoliadau cymwys, gan gynnwys twyll.

Roedd ein gweithdrefnau archwilio mewn perthynas â thwyll yn cynnwys ond nid yn gyfyngedig i'r canlynol:

- Gwneud ymholiadau i'r corff llywodraethu a'r rheolwyr ynghylch a oedd ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, amheus neu honedig;
- Ennill dealltwriaeth o'r rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll;
- Trafod ymysg y tîm ymgysylltu risgiau twyll; a
- Mynd i'r afael â risgiau twyll o ganlyniad i reolwyr yn diystyru rheolaethau trwy wneud profion mynediad mewn cyfnodolion.

Mae cyfyngiadau cynhenid yn y gweithdrefnau archwilio a ddisgrifir uchod ac mae'r rheolwyr yn bennaf gyfrifol am atal a chanfod afreoleidd-dra gan gynnwys twyll. Yn yr un modd ag unrhyw archwiliad, roedd risg o beidio â chanfod afreoleidd-dra, gan y gallai'r rhain gynnwys cydgynllwynio, ffugio, hepgoriadau bwriadol, camliwio neu ddiystyru rheolaethau mewnol.

Gellir gweld disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau dros archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'n hadroddiad yr archwilydd.

Adrodd arall sy'n ofynnol

Barn am faterion eraill y'u pennwyd yng Nghod Ymarfer Archwiliadau Addysg Bellach 2015 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru

Yn ein barn ni, ym mhob agwedd o bwys,

- mae arian a wariwyd o grantiau Llywodraeth Cymru a chronfeydd eraill o ba bynnag ffynhonnell a weinyddwyd gan y Sefydliad at ddibenion penodol wedi cael eu cymhwyso'n briodol i'r dibenion hynny ac, os yw'n briodol, wedi'u rheoli yn unol â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol; ac
- mae incwm wedi cael ei gymhwyso yn unol â'r memorandwm ariannol â Llywodraeth Cymru.

Coleg Gŵyr Abertawe

Defnyddio'r Adroddiad Archwilio

Mae'r adroddiad wedi'i greu i'r corff Llywodraethu fel corff yn unig, yn unol ag Erthygl 22 o Erthyglau Llywodraethu'r Coleg. Fe ymgwymerwyd â'n gwaith archwilio er mwyn gallu hysbysu'r Corff Llywodraethu o'r materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu hysbysu mewn adroddiad archwilydd yn unig. I'r graddau eithaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfifoldeb i unrhyw un heblaw am y Grŵp a'r Corff Llywodraethu, fel corff, am ein gwaith archwilio, ar gyfer yr adroddiad hwn, a'r farn a luniwyd gennym.

Mazars LLP

Richard Bott (Uwch Archwilydd Statudol) ar ran Mazars LLP
Cyfrifwr Siartredig ac Archwilydd Statudol

90 Victoria Street, Bryste, BS1 6DP

15 Rhagfyr 2021

Coleg Gŵyr Abertawe

Datganiadau Cyfunol o Incwm Cynhwysfawr

	Nod iad au	2021 Grŵp	2021 Coleg	2020 Grŵp	2020 Coleg
INCWM		£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau cyrff ariannu	2	41,140	41,137	36,546	36,507
Ffioedd dysgu a chontractau addysg	3	2,978	2,923	4,130	3,809
Grantiau a chontractau eraill	4	3,779	3,592	3,922	3,779
Incwm arall	5	1,204	1,204	1,742	1,742
Incwm buddsoddi	6	1	1	20	20
Rhoddion a gwaddolion	7	-	-	-	-
Cyfanswm Incwm		49,102	48,857	46,360	45,857
GWARIANT					
Costau Staff	8	37,312	36,698	34,725	33,810
Costau ailstrwythuro sylfaenol	8	94	94	765	665
Costau gweithredu eraill	9	10,148	10,559	9,507	10,035
Dibrisiant ac amorteiddiad	12,1	3,093	3,078	2,938	2,910
Llog a chostau cyllid eraill	10	701	683	626	606
Cyfanswm Gwariant		51,348	51,112	48,561	48,026
(Diffyg) cyn enillion a cholledion eraill		(2,246)	(2,255)	(2,201)	(2,169)
Colled ar fuddsoddiadau	14	-	-	-	-
(Diffyg) cyn treth		(2,246)	(2,255)	(2,201)	(2,169)
Treth	11	-	-	1	-
(Diffyg) am y flwyddyn		(2,246)	(2,255)	(2,200)	(2,169)
Cynnydd gwirioneddol /(colled) mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	26	13,790	13,790	(18,290)	(18,290)
Cyfanswm Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn cyn budd lleiafrifol		11,544	11,535	(20,490)	(20,459)
Budd lleiafrifol		-	-	-	-
Cyfanswm Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn		11,544	11,535	(20,490)	(20,459)
Incwm cynhwysfawr cyfyngedig		-	-	-	-
Incwm cynhwysfawr anghyfyngedig		11,544	11,535	(20,490)	(20,459)
(Diffyg) am y flwyddyn a briodolir i:		(2,246)	(2,255)	(2,200)	(2,169)
Cyfran anreolaethol		-	-	-	-
Grŵp		(2,246)	(2,255)	(2,200)	(2,169)
Cyfanswm incwm cynhwysfawr am y flwyddyn a briodolir i:		(2,246)	(2,255)	(2,200)	(2,169)
Cyfran anreolaethol		-	-	-	-
Grŵp		11,544	11,535	(20,490)	(20,459)
		11,544	11,535	(20,490)	(20,459)

Coleg Gŵyr Abertawe

Datganiad Cyfunol a Datganiad y Coleg o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn

	Cyfrif incwm a gwariant	Cronfa ailbriso	Cyfanswm ac eithrio cyfran anreolaethol	Cyfran anreolaethol	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Grŵp					
Balans ar 1 Awst 2019	(4,399)	12,001	7,602	-	7,602
(Diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,200)	-	(2,200)	-	(2,200)
Incwm cynhwysfawr arall	(18,290)	-	(18,290)	-	(18,290)
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac incwm a	237	(237)	-	-	-
Symudiad yn y flwyddyn	(20,253)	(237)	(20,490)	-	(20,490)
Balans ar 31 Gorffennaf	(24,652)	11,764	(12,888)	-	(12,888)
(Diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,246)	-	(2,246)	-	(2,246)
Incwm cynhwysfawr arall	13,790	-	13,790	-	13,790
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac	237	(237)	-	-	-
Cyfanswm incwm	11,781	(237)	11,544	-	11,544
Balans ar 31 Gorffennaf	(12,871)	11,527	(1,344)	-	(1,344)
Coleg					
Balans ar 1 Awst 2018	(4,265)	12,001	7,736	-	7,736
(Diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,169)	-	(2,169)	-	(2,169)
Incwm cynhwysfawr arall	(18,290)	-	(18,290)	-	(18,290)
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac	237	(237)	-	-	-
Symudiad yn y flwyddyn	(20,222)	(237)	(20,459)	-	(20,459)
Balans ar 31 Gorffennaf	(24,487)	11,764	(12,723)	-	(12,723)
(Diffyg) o'r cyfrif incwm a gwariant	(2,255)	-	(2,255)	-	(2,255)
Incwm cynhwysfawr arall	13,790	-	13,790	-	13,790
Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd ailbriso ac	237	(237)	-	-	-
Cyfanswm incwm	11,772	(237)	11,535	-	11,535
Balans ar 31 Gorffennaf	(12,715)	11,527	(1,188)	-	(1,188)

Coleg Gŵyr Abertawe

Mantolenni fel ar 31 Gorffennaf

	Nodiadau	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
		2021	2021	2020	2020
		£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau anghyfredol					
Asedau sefydlog anniriaethol	13	318	318	171	171
Asedau sefydlog diriaethol	12	43,155	43,152	42,180	42,157
Buddsoddiadau	14	-	-	-	-
Eiddo buddsoddi	14	145	145	145	145
		43,618	43,615	42,496	42,473
Asedau Cyfredol					
Stoc		-	-	6	6
Masnach a symiau eraill sy'n	15	4,578	4,540	4,187	4,172
Buddsoddiadau	16	-	-	-	-
Arian parod a'r cyfwerth	21	11,348	11,348	6,270	6,270
		15,926	15,888	10,457	10,442
Llai: Credydwy'r – symiau'n ddyledus o fewn	17	(9,416)	(9,219)	(7,465)	(7,266)
Asedau cyfredol net		6,510	6,669	2,992	3,176
Cyfanswm asedau llai					
		50,128	50,284	45,488	45,649
Credydwy'r – symiau'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	18	(11,410)	(11,410)	(9,754)	(9,750)
Darpariaethau					
Rhwymedigaethau buddion wedi'u	20	(38,640)	(38,640)	(47,590)	(47,590)
Darpariaethau eraill	20	(1,422)	(1,422)	(1,032)	(1,032)
Cyfanswm asedau net		(1,344)	(1,188)	(12,888)	(12,723)
Cronfeydd anghyfyngedig					
Cyfrif incwm a gwariant		(12,871)	(12,715)	(24,652)	(24,487)
Cronfa ailbrisio		11,527	11,527	11,764	11,764
Cyfanswm cronfeydd anghyfyngedig a briodolir i'r Grŵp		(1,344)	(1,188)	(12,888)	(12,723)
Budd lleiafrifol		-	-	-	-
Cyfanswm cronfeydd		(1,344)	(1,188)	(12,888)	(12,723)

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 44-78 gan y Gorfforaeth ar 9 Rhagfyr 2021 a'u llofnodi ar ei rhan ar y dyddiad hwnnw gan:

Meirion Howells
Cadeirydd y Corff Llywodraethu
Cyfrifyddu

Mark Jones
Pennaeth a Swyddog

Coleg Gŵyr Abertawe

Datganiad Cyfunol o Lif Arian

	Nodiadau	2021 £'000	2020 £'000
Llif arian o weithgareddau gweithredu			
(Diffyg) am y flwyddyn		(2,246)	(2,201)
Addasiad ar gyfer eitemau heblaw arian parod			
Dibrisiant ac amorteiddiad		3,093	2,938
Gostyngiad mewn stoc		-	6
(Cynnydd)/gostyngiad mewn dyledwyr		(391)	530
Cynnydd/(gostyngiad) mewn credydwyr sy'n ddyledus o fewn blwyddyn		2,070	(1,270)
Cynnydd mewn credydwyr sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn		1,896	869
Cynnydd/(gotyngiad) mewn darpariaethau		390	(116)
Costau pensiwn llai cyfraniadau sy'n daladwy		4,840	2,380
Ailbrizio eiddo buddsoddi		-	-
Treth		-	-
Addasiad ar gyfer gweithgareddau buddsoddi neu			
Incwm buddsoddi		(1)	(20)
Llog sy'n daladwy		51	66
Treth a dalwyd		-	1
Colled ar werthu asedau sefydlog		6	-
Llif arian net o weithgareddau gweithredu		9,708	3,183
Llif arian o weithgareddau buddsoddi			
Enillion o werthu asedau sefydlog		-	-
Caffael is-gwmni (net gorddrafft)		1	20
Incwm buddsoddi		-	-
Tynnu adneuon yn ôl		-	-
Adneuon newydd		(4,335)	(2,505)
Taliadau a wnaed i gaffael asedau sefydlog		(4,334)	(2,485)
Llif arian o weithgareddau ariannu		(49)	(65)
Llog a dalwyd		(2)	(1)
Elfen llog yn nhaliadau rhent prydlesi cyllid		-	-
Benthyciadau anwarantedig newydd		-	-
Ad-daliadau symiau a fenthycwyd		(233)	(220)
Elfen cyfalaf yn nhaliadau rhent prydlesi cyllid		(7)	(4)
		(291)	(290)
Cynydd mewn arian parod cyfwerth yn y flwyddyn		5,083	408
Arian parod a'r cyfwerth ar ddechrau'r flwyddyn	21	6,050	5,642
Arian parod a'r cyfwerth ar ddiwedd y flwyddyn	21	11,133	6,050

Coleg Gŵyr Abertawe

Nodiadau am y Cyfrifon

1. Datganiad o bolisïau cyfrifyddu a thechnegau amcangyfrif

Mae'r polisïau cyfrifyddu canlynol wedi'u gweithredu'n gyson wrth ymdrin ag eitemau a ystyrir yn berthnasol mewn perthynas â'r datganiadau ariannol.

Statws Cyfreithiol

Sefydlwyd y Gorfforaeth o dan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 at ddiben gweithredu Coleg Gŵyr Abertawe. Mae'r Coleg yn elusen eithriedig at ddibenion Rhan 3 Deddf Elusennau 2011. Sefydlwyd y Gorfforaeth yng Nghymru a'r swyddfa gofrestredig yw Coleg Gŵyr Abertawe, Heol Tycoch, Sgeti, Abertawe, SA2 9EB.

Sail Paratoi

Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi cael eu paratoi yn unol â'r *Datganiad o'r Arfer a Argymhellir: Cyfrifyddu mewn Addysg Bellach ac Uwch 2015* (SORP AB AU 2015), *Cyfarwyddyd Cyfrifon Coleg ar gyfer 2018 a 2019* a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ac yn unol â FRS 102 - "*Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon*". Mae'r Coleg yn endid budd cyhoeddus ac felly mae wedi cymhwyso gofynion budd cyhoeddus perthnasol FRS 102.

Er mwyn paratoi datganiadau ariannol i gydymffurfio â FRS 102, mae angen defnyddio rhai amcangyfrifon cyfrifyddu critigol. Mae angen i reolwyr arddel barn hefyd wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu'r Coleg.

Sail Cyfrifyddu

Mae'r datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r confensiwn cost hanesyddol fel y'u haddaswyd drwy ddefnyddio prisiadau blaenorol fel cost dybiedig ar ddyddiad y newid ar gyfer asedau anghyfredol penodol.

Sail Cyfuno

Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys y Coleg a'i is-gwmni, Track Training Limited, a reolir gan y Grŵp. Cyflawnir rheolaeth pan fydd gan y Grŵp y pŵer i lywodraethu polisïau ariannol a gweithredol endid er mwyn cael buddion o'i weithgareddau. Mae canlyniadau is-gwmnïau a gaffaelwyd neu a waredwyd yn ystod y cyfnod wedi'u cynnwys yn y cyfrif incwm a gwariant cyfunol o'r dyddiad caffael neu hyd at y dyddiad gwaredu. Caiff gwerthiannau ac elw o fewn y Grŵp eu dileu'n llawn adeg cyfuno. Yn unol â FRS 102, nid yw gweithgareddau undeb y myfyrwyr wedi cael eu cyfuno gan nad yw'r Coleg yn rheoli'r gweithgareddau hynny. Mae'r holl ddatganiadau ariannol wedi'u gwneud hyd at 31 Gorffennaf 2021.

Coleg Gŵyr Abertawe

Busnes Gweithredol

Mae gweithgareddau'r Coleg, ynghyd â'r ffactorau sy'n debygol o effeithio ar ei ddatblygiad a'i berfformiad yn y dyfodol, wedi'u nodi yn Adroddiad y Corff Llywodraethu. Mae sefyllfa ariannol y Coleg, ei hylifedd, llif arian a'i fenthyciadau i'w gweld yn y Datganiadau Ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.

Er i fantolen y Coleg nodi rhwymedigaethau net o £1.3 miliwn ar 31 Gorffennaf 2021, mae'r sefyllfa rhwymedigaethau net hon yn deillio o gyfuniad o grantiau cyfalaf gohiriedig o £10.7 miliwn (o fewn credydywr) a'r symudiadau actiwaraid mewn perthynas â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Cyfanswm yr atebolrwydd pensiwn ar 31 Gorffennaf 2021 oedd £38.6 miliwn, ac mi fydd y swm hwn yn ddyledus mewn mwy na blwyddyn. Cyfanswm y sefyllfa asedau net (ac eithrio'r rhwymedigaeth pensiwn) oedd £37.2 miliwn a chyfanswm y sefyllfa net gyfredol oedd £6.5 miliwn.

Mae gan y Coleg gronfeydd wrth gefn gwerth £11.3m ar 31 Gorffennaf 2021. Cafodd cyfanswm o £9.7m ei gynhyrchu gan weithrediadau a symudiadau yn y cyfalaf gweithio. Mae rhagolygon ariannol y Coleg yn dangos y bydd yn gallu gweithredu o fewn ei gyfleusterau a'i gyfamodau presennol hyd y gellir ei weld.

Mae'r Llywodraethwyr wedi ystyried effeithiau posibl Covid-19 ar y Coleg. Mae'r Coleg wedi llwyddo i addasu ei ddulliau addysgu er mwyn cyflwyno cyfuniad o addysg wyneb yn wyneb, ar-lein ac o bell. Yn ogystal, mae buddsoddiadau yn isadeiledd TG y Coleg yn parhau i oresgyn yr heriau hyn. Roedd nifer y cofrestriadau dysgwyr amser llawn ym mis Medi 2021 yn gryf a disgwylir i nifer y cofrestriadau gynyddu dros y blynnyddoedd nesaf, gan fod demograffeg Abertawe yn nodi niferoedd cynyddol o ymadawyr ysgol ar gyfer y tair blynedd nesaf.

Mae'r Llywodraethwyr hefyd wedi ystyried effaith Brexit. Mae'r Coleg yn defnyddio cronfeydd strwythuredig yr UE (£3 miliwn) bob blwyddyn. Bydd y Coleg yn parhau i chwilio am ffrydiau cyllido eraill drwy'r Gronfa Ffyniant Gyffredin / Cronfa Buddsoddi Ranbarthol, pan fydd y cyllid ar gyfer prosiectau sydd ar waith ar hyn o bryd yn dod i ben yn 2022.

Yn ogystal, mae gan y Coleg ddisgwyliadau rhesymol o ran meddu ar adnoddau digonol i barhau i weithredu ar gyfer y dyfodol, ac o'r herwydd, bydd yn parhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol wrth baratoi ei Ddatganiadau Ariannol.

Cydnabod Incwm

Mae grantiau refeniw'r Llywodraeth, gan gynnwys grantiau rheolaidd cyrff ariannu a grantiau eraill, yn cael eu cydnabod o dan y model croniadau fel y caniateir gan FRS 102. Mae grantiau rheolaidd cyrff ariannu yn cael eu mesur yn unol â'r amcangyfrifon gorau ar gyfer y cyfnod maen nhw'n dod yn dderbyniadwy ac maent yn dibynnu ar y ffrwd incwm benodol o dan sylw. Gwneir addasiadau o ran unrhyw dangyflawniad ar gyfer y grant rheolaidd ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn lefel y grant rheolaidd a gydnabyddir yn y datganiad o incwm cynhwysfawr. Fel rheol, mae incwm terfynol y grantiau'n cael ei bennu ar ddiwedd y broses gysoni ar ddiwedd y flwyddyn gyda'r corff ariannu yn dilyn ar ddiwedd y flwyddyn, yn ogystal â chanlyniadau unrhyw archwiliadau cyllid.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae'r grant rheolaidd o Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) yn cynrychioli'r dyraniadau cyllid a briodolir i'r flwyddyn ariannol bresennol ac mae'n cael ei gredydu'n uniongyrchol i'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr. Cydnabyddir cyllid Dysgu Seiliedig ar Waith (DSW) ar ôl i'r incwm gael ei ennill.

Cydnabyddir grantiau (gan gynnwys grantiau ymchwil) o ffynonellau anllywodraethol mewn incwm pan fo gan y Coleg hawl i'r incwm ac y bodlonir amodau sy'n ymwneud â pherfformiad. Caiff incwm a dderbynnir cyn bodloni amodau sy'n ymwneud â pherfformiad ei gydnabod fel incwm gohiriedig o fewn credydwy'r ar y fantolen a'i ryddhau i incwm yn unol â bodloni amodau felly.

Mae grantiau cyfalaf y Llywodraeth, a ddelir fel incwm gohiriedig ac a gydnabyddir mewn incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased, yn cael eu cofnodi o dan y dull cronïadau fel y caniateir gan FRS 102. Caiff grantiau cyfalaf eraill eu cydnabod fel incwm pan fo gan y Coleg hawl i'r cyllid ac y bodlonir amodau sy'n ymwneud â pherfformiad.

Mae incwm o ffioedd dysgu yn cael ei ddatgan gros o unrhyw wariant nad yw'n ddisgownt ac yn cael ei gofnodi yn y cyfnod mae'n cael ei dderbyn.

Credyd'r yr holl incwm o adneuon tymor byr i'r cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod y mae'n cael ei ennill ar sail dderbyniadwy.

Cyfrifyddu ar gyfer buddion ôl-gyflogaeth

Mae buddion ôl-gyflogaeth i gyflogeion y Coleg yn cael eu darparu'n bennaf gan y CPA a'r LGPS. Mae'r rhain yn gynlluniau â buddion wedi'u diffinio, a ariennir yn allanol ac a gontractiwyd allan o Ail Gynllun Pensiwn y Wladwriaeth.

Cynllun nad yw'n cael ei ariannu yw'r TPS. Cyfrifir y cyfraniadau i'r TPS mewn modd fel y gellir gwasgaru cost y pensiwn dros oes waith y gweithwyr yn y Coleg fel bo cost y pensiwn i raddau sylweddol yn ganran gyson o'r cyflogau pensiynadwy presennol ac i'r dyfodol. Pennir y cyfraniadau gan actiwariaid cymwysedig ar sail prisiadau gan ddefnyddio dull buddion arfaethedig. Cynllun aml-gyflogwr yw'r TPS, ac nid oes modd i'r Coleg ganfod ei gyfran o asedau ac ategolion gwaelodol y cynllun ar unrhyw sail gyson a rhesymol. Trinnir y TPS felly fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig a chydnabyddir y cyfraniadau fel cost yn y datganiad incwm yn y cyfnodau pan ddarperir gwasanaethau gan gyflogeion.

Y symiau a godir i weithredu gwarged yw costau presennol y gwasanaethau a'r costau ar gyfer cyflwyno cynlluniau, newidiadau i fuddiannau, setliadau a chwtogiadau. Maent yn cael eu cynnwys fel rhan o gostau staff a gronwyd. Mae llog net ar fuddion diffiniedig y rhwymedigaeth/ased hefyd yn cael ei gydnabod yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr ac mae'n cynnwys y gost llog ar y rhwymedigaeth/ased buddion net diffiniedig ac incwm llog ar asedau'r cynllun, wedi'u cyfrifo trwy luosi gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cyfnod gan y gyfradd a ddefnyddir i ddisgowntio rhwymedigaethau'r budd yn erbyn y gwarged gweithredol. Cydnabyddir y gwahaniaeth rhwng yr incwm llog ar asedau'r cynllun a'r enillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill.

Coleg Gŵyr Abertawe

Cydnabyddir enillion a cholledion gwirioneddol yn syth mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill.

Buddion cyflogaeth tymor byr

Caiff buddion cyflogaeth tymor byr megis cyflogau ac absenoldebau cyflogedig (tâl gwyliau) eu cydnabod fel treuliau yn y flwyddyn y bu'r cyflogeion yn gweithio i'r Coleg. Caiff unrhyw fuddion heb eu defnyddio eu crynhoi a'u mesur fel y swm ychwanegol y disgwylia'r Coleg ei dalu o ganlyniad i hawliau heb eu defnyddio.

Pensiynau uwch

Bydd y Coleg yn talu gwir gost unrhyw bensiwn uwch barhaus i gyn-aelod o staff yn flynyddol. Mae amcangyfrif o'r gost ddisgwyliedig am unrhyw ychwanegiad i bensiwn cyn-aelod o staff yn cael ei godi yn llawn i incwm y Coleg yn y flwyddyn y bydd yr aelod o staff yn ymddeol. Yn ystod y blynyddoedd i ddilyn codir tâl yn narpariaethau'r fantolen gan ddefnyddio'r daenlen pensiynau uwch a ddarperir gan y cyrff ariannu.

Asedau anghyfredol - asedau sefydlog diriaethol

Mae asedau sefydlog diriaethol wedi'u nodi fel cost/cost dybiedig llai dibrisiant cronedig a cholledion amhariad cronedig. Mae eitemau penodol o asedau sefydlog a ail-brisiwyd i werth teg ar neu cyn y dyddiad pontio i SORP AB AU 2015, yn cael eu mesur ar sail cost dybiedig, sef y swm wedi'i ailbrisiu ar ddyddiad yr ailbrisiad hwnnw.

Tir ac adeiladau

Nid yw tir rhydd-ddaliad wedi'i ddibrisio.

Mae adeiladau rhydd-ddaliad yn cael eu dibrisio gan ddefnyddio dull llinell syth dros eu hoes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig i'r Coleg sef rhwng 10 a 50 mlynedd. Mae gan y Coleg bolisi o ddibrisio addasiadau pwysig i'r adeiladau dros gyfnod eu hoes economaidd ddefnyddiol, sef rhwng 10 a 50 mlynedd.

Pan afaelir tir ac adeiladau gyda chymorth grantiau penodol, cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel y nodir uchod. Credydgratiau perthynol i gyfrif incwm gohiriedig o fewn credydwyr, a chânt eu rhyddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros oes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased perthynol ar sail sy'n gyson â'r polisi dibrisio. Dyrennir incwm gohiriedig rhwng credydwyr sy'n ddyledus o fewn blwyddyn a'r rheini sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn. Mae grantiau cysylltiedig â chaffael tir yn cael eu cydnabod fel incwm yn y flwyddyn y maent yn cael eu derbyn.

Bydd adolygiad ar gyfer amhariad ased sefydlog yn cael ei gynnal os bydd digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn dangos efallai na fydd modd adennill y swm a gariwyd ar gyfer unrhyw ased sefydlog.

Coleg Gŵyr Abertawe

Adeg mabwysiadu FRS 102, roedd y Coleg wedi dilyn y ddarpariaeth drosiannol i gadw gwerth llyfr y tir a'r adeiladau, a werthuswyd adeg yr ymgorffori yn 1993, ond i beidio â mabwysiadu polisi ailbrisiu'r eiddo hwn yn y dyfodol.

Ailbrisiwyd tir gan y Coleg fel rhan o drefniadau pontio fel ar 1 Awst 2014, ond nid er mwyn mabwysiadu polisi o ailbrisiu tir yn y dyfodol.

Asedau sy'n cael eu hadeiladu

Mae asedau sy'n cael eu hadeiladu yn cael eu cofnodi ar gost, yn seiliedig ar werth tystysgrifau'r penseiri a chostau uniongyrchol eraill, a gafwyd hyd at 31 Gorffennaf. Nid ydynt yn cael eu dibrisio nes eu bod yn cael eu defnyddio.

Cyfarpar

Caiff y cyfarpar sydd ag oes ddefnyddiol o dros flwyddyn eu cyfalafu am gost. Mae cyfarpar wedi'u cyfalafu'n cael eu dibrisio gan ddefnyddio'r dull llinell syth dros weddill eu hoes economaidd ddefnyddiol fel a ganlyn:

- cerbydau modur 4 blynedd
- offer cyfrifiadurol 4 blynedd
- celfi, darnau gosod a chodiadau 5 - 10 mlynedd

Asedau anniriaethol ac ewyllys da

Mae ewyllys da sy'n deillio o gaffael is-gwmnïau yn cael ei amorteiddio gan ddefnyddio dull llinell syth dros gyfnod o bum mlynedd o ddyddiad y caffael.

Mae meddalwedd a thrwyddedau cyfrifiadurol yn cael eu cyfalafu fel asedau sefydlog anniriaethol a'u hamorteiddio dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig y feddalwedd neu'r drwydded rhwng pedair a 10 mlynedd. Mae costau blynyddol cadw a chynnal meddalwedd yn cael eu cofnodi ar y Datganiad o Incwm Cyfunol yn y flwyddyn berthnasol.

Costau benthyca

Cydnabyddir costau benthyca fel gwariant yn y cyfnod yr aethpwyd i'r costau

Asedau ar brydles

Mae costau mewn perthynas â phrydlesi gweithredu yn cael eu nodi gan ddefnyddio dull llinell syth dros gyfnod y brydles. Rhennir unrhyw breimymau neu gymhelliannau prydlesi sy'n gysylltiedig â phrydlesi a lofnodwyd ar ôl 1 Awst 2014 dros dymor isafsymol y brydles. Mae'r Coleg wedi manteisio ar yr eithriadau trosiannol yn FRS 102 ac mae wedi cadw'r polisi o ehangu preimymau a chymhelliannau i ddyddiad yr adolygiad cyntaf o rent y farchnad ar gyfer prydlesi a lofnodwyd cyn 1 Awst 2014.

Mae cytundebau prydlesu sy'n trosglwyddo'n syllweddol holl fuddion a risgiau perchnogaeth ased i'r Coleg yn cael eu trin fel prydlesi cyllid.

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae'r asedau a ddelir o dan brydlesi cyllid yn cael eu cydnabod ar y dechrau am werth teg yr ased ar brydles (neu, os yw'n is, gwerth presennol isafswm tâl y brydles) ar ddechrau'r brydles. Mae'r rhwymedigaeth gyfatebol i'r prydleswr wedi'i chynnwys ar y fantolen fel rhwymedigaeth prydles gyllid. Mae asedau a ddelir o dan brydlesi cyllid wedi'u cynnwys yn yr asedau sefydlog diriaethol a'u dibrisio a'u hasesu ar gyfer colledion amhariad yn yr un ffordd ag asedau a berchnogir.

Dosrennir isafswm taliadau'r brydles rhwng y tâl cyllid a gostyngiad y rhwymedigaeth sy'n weddill. Dosrennir y taliadau cyllid dros gyfnod y brydles yn gymesur â'r elfen gyfalaf sy'n weddill.

Buddsodiadau

Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau

Yn y datganiadau ariannol unigol nodir buddsoddiadau mewn is-gwmnïau fel y gost ar ôl tynnu amhariad.

Buddsodiadau eraill

Caiff buddsoddiadau rhestredig a ddelir fel buddsoddiadau asedau anghyfredol ac asedau cyfredol, a allai gynnwys buddsoddiadau rhestredig, eu datgan ar eu gwerth teg. Caiff symudiadau eu cydnabod yn yr Incwm Cynhwysfawr. Mae buddsoddiadau, sy'n cynnwys offer ecwiti heb eu dyfynnu, yn cael eu mesur ar werth teg, a'u hamcangyfrif gan ddefnyddio techneg brisio.

Buddsoddi mewn eiddo

Caiff rhestrau eiddo eu nodi yn ôl y gwerth ar y farchnad agored ar ddyddiad y fantolen.

Rhestrau eiddo

Nodir rhestrau eiddo ar yr isaf o'r gost a gwerth dichonadwy, sef y pris gwerthu llai costau i orffen a gwerthu. Lle y bo'n briodol, darperir ar gyfer eitemau hanfodol, araf a diffygiol.

Arian parod a chyfwerth

Mae arian parod yn cynnwys arian parod mewn llaw, adneuo'n i'w had-dalu ar gais, a gorddrafftiau. Cyfrifir adneuo'n fel rhai i'w had-dalu ar gais os ydynt ar gael yn ymarferol ymhen 24 awr heb gosb ariannol.

Mae symiau cyfwerth ag arian parod yn fuddsoddiadau hylifol iawn, byrdymor y gellid eu trosglwyddo i symiau penodol o arian parod heb risg sylweddol o newid eu gwerth. Mae cyfwerth ag arian parod yn fuddsoddiad sy'n aeddfedu mewn tri mis neu lai o ddyddiad eigaffael.

Coleg Gŵyr Abertawe

Rhwymedigaethau ariannol ac ecwiti

Caiff rhwymedigaethau ariannol ac ecwiti eu dosbarthu yn ôl cynnwys rhwymedigaethau cytundebol yr offeryn ariannol, yn hytrach na ffurflen gyfreithiol yr offeryn ariannol.

Caiff pob benthyciad, buddsoddiad ac adnau tymor byr a ddelir gan y Grŵp eu dosbarthu fel offer ariannol sylfaenol yn unol â FRS 102. Caiff yr offer hyn eu cofnodi yn y lle cyntaf ar y pris trafod llai unrhyw gostau trafod (cost hanesyddol). Mae FRS 102 yn ei gwneud yn ofynnol bod offer ariannol sylfaenol wedyn yn cael eu mesur ar gost wedi'i hamorteiddio. Fodd bynnag, mae'r Grŵp wedi cyfrifo nad yw'r gwahaniaeth rhwng y gost hanesyddol a'r gost wedi'i hamorteiddio yn sylweddol ac felly, nodir yr offer ariannol hyn ar y fantolen ar gost hanesyddol. Nid yw benthyciadau a buddsoddiadau sy'n daladwy neu'n dderbyniadwy o fewn blwyddyn wedi'u disgowntio.

Trosi arian tramor

Caiff trafodion a wneir mewn arian tramor eu cofnodi gan ddefnyddio'r cyfraddau cyfnewid sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodyn. Caiff asedau a rhwymedigaethau ariannol a wneir mewn arian tramor eu trosi yn ôl y cyfraddau cyfnewid sy'n weithredol ar ddiwedd y cyfnod ariannol gyda'r holl wahaniaethau cyfnewid a geir o ganlyniad yn cael eu cofnodi yn yr incwm yn y cyfnod maen nhw'n codi.

Trethi

Ystyrir bod y Coleg yn pasio profion Paragraff 1, Atodlen 6, Deddf Cyllid 2010 ac felly'n cyrraedd diffiniad cwmni elusennol at ddibenion treth gorfforaeth y DU. O ganlyniad, gallai'r elusen fod yn rhydd o'r angen i dalu treth mewn cysylltiad ag incwm neu enillion cyfalaf a dderbynnir o fewn categorïau a gwmpasir gan Adrannau 478-488 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 neu Adran 256 o Ddeddf Trethiant Enillion Cyfalaf 1992 i'r graddau y defnyddir y fath incwm neu enillion at ddibenion elusennol yn unig.

Mae'r Coleg wedi'i eithrio'n rhannol yn achos Treth ar Werth, felly ni all ond adfer tua 3% o'r TAW a godwyd ar ei fewnbynnau. Caiff TAW anadferadwy ar fewnbynnau ei gynnwys yng nghostau o'r fath a'i hychwanegu at gost asedau sefydlog diriaethol fel y bo'n briodol, pan fydd y fewnbynnau eu hunain yn asedau sefydlog diriaethol wrth natur.

Rhaid i is-gwmnïau'r Coleg dalu treth gorfforaethol a TAW fel y mae'n rhaid i unrhyw sefydliad masnachol ei wneud.

Darpariaethau a rhwymedigaethau amodol

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan y Coleg rhwymedigaeth gyfreithiol neu adeiladol bresennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol. Mae'n debygol y bydd angen trosglwyddo budd economaidd er mwyn setlo'r rhwymedigaeth a gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Coleg Gŵyr Abertawe

Os yw effaith gwerth amser yr arian yn sylweddol, mae'r swm y disgwylir iddo setlo'r rhwymedigaeth yn cael ei gydnabod ar werth presennol gan ddefnyddio cyfradd ddisgowntio cyn treth. Mae dad-ddirwyn y disgownt yn cael ei gydnabod fel cost cyllid yn y datganiad o incwm cynhwysfawr yn y cyfnod mae'n codi.

Mae rhwymedigaeth amodol yn codi o ddigwyddiad blaenorol sy'n gosod rhwymedigaeth bosibl ar y Coleg y caiff ei bodolaeth ei chadarnhau dim ond drwy achos neu fel arall o ddigwyddiadau penodol yn y dyfodol nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Coleg. Mae rhwymedigaethau amodol yn codi hefyd mewn amgylchiadau lle byddai darpariaeth fel arall, ond naill ai mae'n annhebygol y bydd angen echlif adnoddau neu ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Ni chydabyddir rhwymedigaethau nac asedau amodol yn y fantolen, ond fe'i datgelir yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Trefniadau Asiantaeth

Mae'r Coleg yn gweithredu fel asiant o ran casglu a thalu cronfeydd cymorth dewisol. Mae taliadau cysylltiedig a gafwyd o'r cyrff ariannu a'r taliadau dilynol i fyfyrwyr yn cael eu heithrio o incwm a gwariant y Coleg os yw'r Coleg yn agored i risg isel iawn neu'n mwynhau budd economaidd isel iawn mewn perthynas â'r trafodyn.

Dyfarniadau wrth gymhwyso polisïau cyfrifyddu a ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae'r rheolwyr wedi gwneud y dyfarniadau canlynol:

- Penderfynu a yw prydles i y mae'r Coleg wedi ymrwymo iddynt naill ai fel gosodwr prydles neu ddaliwr prydles yn brydles gweithredol neu brydles cyllid. Mae'r penderfyniadau hyn yn dibynnu ar asesiad o ran a yw'r risgiau a'r manteision perchnogaeth wedi cael eu trosglwyddo o'r prydleswr i'r prydlesai fesul prydles.
- Penderfynu a oes dangosyddion amhariad o asedau diriaethol y Grŵp, gan gynnwys ewyllys da. Mae ffactorau sy'n cael eu hystyried wrth gyrraedd penderfyniad o'r fath yn cynnwys hyfywedd economaidd a pherfformiad ariannol disgwyliedig y dyfodol yr ased a lle mae'n gydran o uned fwy sy'n cynhyrchu arian, hyfywedd a pherfformiad ariannol disgwyliedig y dyfodol yr uned honno.

Ffynonellau allweddol eraill o ansicrwydd amcangyfrif

- *Asedau sefydlog diriaethol*

Mae asedau sefydlog diriaethol, ar wahân i fuddsoddi mewn eiddo, yn cael eu dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol gan ystyried gwerthoedd gweddilliol lle y bo'n briodol. Mae oes wirioneddol yr asedau a'r gwerthoedd gweddilliol yn cael ei hasesu'n flynyddol a gall amrywio yn dibynnu ar nifer o ffactorau. Wrth ailasesu oes asedau, mae ffactorau megis arloesi technolegol a rhaglenni cynnal a chadw yn cael eu hystyried. Mae asesiadau gwerth gweddilliol yn ystyried materion megis

amgylchiadau marchnad yn y dyfodol, gweddill oes yr ased a gwerthoedd gwaredu rhagamcanol.

- *Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol*

Mae gwerth presennol rhwymedigaeth Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol â buddion wedi'u diffinio'n dibynnu ar nifer o ffactorau sy'n cael eu penderfynu ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio amrywiaeth o dybiaethau. Mae'r tybiaethau a ddefnyddir wrth bennu (incwm) cost net ar gyfer pensiynau yn cynnwys y gyfradd ddisgownt. Bydd unrhyw newididiadau yn y tybiaethau hyn, a ddatgelir yn nodyn 26, yn cael effaith ar swm y rhwymedigaeth a gariwyd. Yn ogystal mae dull datblygu wedi cael ei ddefnyddio gan yr actiwari sy'n rhagweld canlyniadau o'r prisiad actiwaraidd llawn diweddaraf a berfformiwyd ar 31 Mawrth 2019 ac mae'r actiwari wedi defnyddio hwn wrth brisio'r rhwymedigaeth pensiynau ar 31 Gorffennaf 2021. Byddai unrhyw wahaniaethau rhwng y ffigurau a geir o'r dull datblygu a phrasiad actiwaraidd llawn yn cael effaith ar swm y rhwymedigaeth bensiwn a gariwyd.

Coleg Gŵyr Abertawe

2 Grantiau cyrff ariannu

	Y flwyddyn ddaeth i ben 31 2021		Y flwyddyn ddaeth i 2020	
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau rheolaidd				
Grant rheolaidd Llywodraeth Cymru	26,547	26,547	25,593	25,593
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru	69	69	74	74
Grantiau Penodol				
Dysgu seiliedig ar waith	5,930	5,927	7,074	7,035
Rhyddhau grantiau cyfalaf Llywodraeth Cymru	1,092	1,092	697	697
Grantiau eraill Llywodraeth Cymru	7,502	7,502	3,108	3,108
Cyfanswm	41,140	41,137	36,546	36,507

3 Ffioedd dysgu a chontractau addysg

	Y flwyddyn ddaeth i ben 31 2021		Y flwyddyn ddaeth i ben 31 2020	
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Ffioedd addysg oedolion	220	219	462	415
Ffioedd a chontractau prentisiaeth	61	22	279	22
Ffioedd ar gyfer cyrsiau gyda chymorth benthyciad	143	143	383	383
Ffioedd ar gyfer cyrsiau gyda chymorth benthyciad	1,270	1,270	1,457	1,457
Ffioedd myfyrwyr rhyngwladol	501	501	720	720
Cyfanswm ffioedd dysgu	2,195	2,155	3,301	2,997
Contractau addysg	783	768	829	812
Cyfanswm	2,978	2,923	4,130	3,809

4 Grantiau a chontractau eraill

	Y flwyddyn ddaeth i ben 31 2021		Y flwyddyn ddaeth i 2020	
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Erasmus	15	15	-	-
Comisiwn Ewropeaidd	3,027	3,027	3,126	3,126
Grantiau a chontractau eraill	737	550	796	653
Cyfanswm	3,779	3,592	3,922	3,779

Coleg Gŵyr Abertawe

5 Incwm arall

	Y flwyddyn ddaeth i ben 31		Y flwyddyn ddaeth i	
	2021	2021	2020	2020
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Arlwyo a phreswylfeydd	239	239	692	692
Gweithgareddau eraill sy'n creu incwm	44	44	109	109
Incwm o grantiau eraill	268	268	256	256
Grantiau cyfalaf nad ydynt yn grantiau'r	37	37	41	41
Incwm amrywiol	616	616	644	644
Cyfanswm	1,204	1,204	1,742	1,742

6 Incwm o fuddsoddi

	Y flwyddyn ddaeth i ben 31		Y flwyddyn ddaeth i	
	2021	2021	2020	2020
	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Incwm arall o fuddsoddi	-	-	-	-
Llog arall sy'n dderbyniadwy	1	1	20	20
	1	1	20	20
Enillion net ar y cynllun pensiwn (nodyn 25)	-	-	-	-
Cyfanswm	1	1	20	20

7 Rhoddion – Coleg yn unig

	2021	2020
	£'000	£'000
Rhoddion anghyfyngedig	-	-
Cyfanswm	-	-

Coleg Gŵyr Abertawe

8 Costau staff – Grŵp a Choleg

Roedd nifer y bobl ar gyfartaledd (gan gynnwys personél rheoli allweddol) a gyflogwyd gan y Coleg yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	2021 Grŵp Nifer	2020 Coleg Nifer	2021 Grŵp Nifer	2020 Coleg Nifer
Cyfrif pennau				
Staff adrannol sy'n addysgu	587	578	631	612
Staff adrannol nad ydynt yn addysgu	478	470	449	440
	1,065	1,048	1,080	1,052

	2021 Grŵp £'000	2020 Coleg £'000	2021 Grŵp £'000	2020 Coleg £'000
Costau staff ar gyfer y bobl uchod				
Cyflogau	25,395	24,853	25,227	24,408
Costau nawdd cymdeithasol	2,443	2,387	2,427	2,351
Costau pensiwn eraill	9,474	9,458	7,071	7,051
Costau staff	37,312	36,698	34,725	33,810
Costau ailstrwythuro	94	94	765	665
Cyfanswm costau staff	37,406	36,792	35,490	34,475

Personél rheoli allweddol

Personél rheoli allweddol yw'r bobl hynny sydd ag awdurdod a chyfrifoldeb ym meysydd cynllunio, llywio a rheoli gweithgareddau'r Grŵp ac fe'u cynrychiolir gan y Grŵp Cynllunio Strategol sy'n cynnwys y Pennaeth, y Dirprwy Bennaeth, y Cyfarwyddwr Cwricwlwm ac Ansawdd, y Cyfarwyddwr Sgiliau a Datblygu Busnes, y Cyfarwyddwr AD a'r Cyfarwyddwr Cyllid. Mae costau staff yn cynnwys iawndal a dalwyd i bersonél rheoli allweddol am golli swydd.

Enillion personél rheoli allweddol, y Swyddog Cyfrifyddu a staff eraill ar gyflog uwch

	2021 Nifer	2020 Nifer
Nifer y personél rheoli allweddol gan gynnwys y Swyddog Cyfrifyddu:	6	6

Coleg Gŵyr Abertawe

Mae'r amrywiadau canlynol yn dangos nifer y personél rheoli allweddol a staff ar gyflog uwch a gafodd enillion blynyddol (ac eithrio cyfraniadau pensiwn ond gan gynnwys buddion mewn nwyddau) yn y Grŵp a'r Coleg:

Grŵp	Personél rheoli allweddol		Staff eraill	
	2021 Nifer	2020 Nifer	2021 Nifer	2020 Nifer
£60,001 i £65,000 y flwyddyn	-	-	0.9	1.0
£65,001 i £70,000 y flwyddyn	-	-	3.0	4.0
£70,001 i £75,000 y flwyddyn	-	-	-	-
£75,001 i £80,000 y flwyddyn	1.8	2.0	-	-
£80,001 i £85,000 y flwyddyn	2.0	-	1.0	-
£85,001 i £90,000 y flwyddyn	-	1.7	-	-
£90,001 i £95,000 y flwyddyn	-	-	-	-
£95,001 i £100,000 y flwyddyn	-	1.0	-	-
£110,001 i £115,000 y flwyddyn	1.0	-	-	-
£155,001 i £160,000 y flwyddyn	-	1.0	-	-
£165,001 i £170,000 y flwyddyn	1.0	-	-	-
	5.8	5.7	4.9	5.0

Roedd enillion personél rheoli allweddol a staff eraill ar gyflog uwch yn y Grŵp uchod fel a ganlyn:

Grŵp	Personél rheoli allweddol		Staff eraill	
	2021 £000	2020 £000	2021 £000	2020 £000
Cyflogau	562	555	349	333
Tâl cysylltiedig â pherfformiad	26	7	-	-
Buddion mewn nwyddau	-	-	-	-
	588	562	349	333
Cyfraniadau pensiwn cyflogwyr	132	125	64	62
	720	687	413	395

Mae nifer y staff eraill uchod a'u tâl cysylltiedig yn cynnwys un (2020: un) o gyfarwyddwyr yr is-gwmni, Track Training Limited.

Yswiriant cenedlaethol y cyflogwr mewn perthynas â phersonél rheoli allweddol am y flwyddyn oedd £74,000 (2020: £71,000).

Coleg	Personél rheoli allweddol		Staff eraill	
	2021 Nifer	2020 Nifer	2021 Nifer	2020 Nifer
£60,001 i £65,000 y flwyddyn	-	-	0.9	1.0

Coleg Gŵyr Abertawe

£65,001 i £70,000 y flwyddyn	-	-	3.0	3.0
£70,001 i £75,000 y flwyddyn	-	-	-	-
£75,001 i £80,000 y flwyddyn	1.8	2.0	-	-
£80,001 i £85,000 y flwyddyn	2.0	-	-	-
£85,001 i £90,000 y flwyddyn	-	1.7	-	-
£90,001 i £95,000 y flwyddyn	-	-	-	-
£95,001 i £100,000 y flwyddyn	-	1.0	-	-
£110,001 i £115,000 y flwyddyn	1.0	-	-	-
£155,001 i £160,000 y flwyddyn	-	1.0	-	-
£165,001 i £170,000 y flwyddyn	1.0	-	-	-
	5.8	5.7	3.9	4.0

Roedd enillion personél rheoli allweddol a staff eraill ar gyflog uwch yn y Coleg fel a ganlyn:

	2021	2020	2021	2020
	£000	£000	£000	£000
Cyflogau	562	555	268	265
Tâl cysylltiedig â pherfformiad	26	7	-	-
Buddion mewn nwyddau	-	-	-	-
	588	562	268	265
Cyfraniadau pensiwn cyflogwyr	132	125	62	60
	720	687	330	325

Nid oedd unrhyw symiau yn ddyledus i bersonél rheoli allweddol neu staff ar gyflog uwch a gafodd eu hepgor yn ystod y flwyddyn. Cyfanswm yr arian a dalwyd fel iawndal am golli swydd i weithwyr ar gyflogau uwch oedd £dim (2019: £dim).

Mae'r enillion uchod yn cynnwys symiau sy'n daladwy i'r Swyddog Cyfrifyddu (sydd hefyd y swyddog ar y cyflog uchaf) sef:

	2021	2020
	£'000	£'000
Cyflogau	160	155
Tâl cysylltiedig â pherfformiad	10	-
Rhoddion mewn nwyddau	-	-
	170	155
	39	36

Mae pecyn cydnabyddiaeth y Pennaeth a'r Prif Weithredwr, yn destun adolygiad blynyddol gan Bwyllgor Taliadau'r Corff Llywodraethu, ac maent yn meincodi gwybodaeth er mwyn darparu arweiniad gwrthrychol. Mae'r Pwyllgor Taliadau yn asesu perfformiad y Sefydliad yn erbyn Dangosyddion Perfformiad Allweddol a chyrrhaeddiad myfyrwyr yn ystod y flwyddyn, yn ogystal â'r cynnydd yn erbyn amcanion strategol hirdymor y coleg, gan gynnwys yr amcan o sicrhau twf, wrth adolygu pecyn tâl y Pennaeth a'r Prif Weithredwr. Mae mesurau llwyddiant ansoddol, megis lefel ymgysylltu staff a myfyrwyr hefyd yn cael eu hystyried. Mae lefel y tâl yn cael ei meincodi yn erbyn tâl colegau o faint tebyg yn y flwyddyn ariannol flaenorol, o'u datganiadau ariannol, ac mae'r duedd gyffredinol o fewn y sector hefyd yn cael ei hystyried. Yn 2019/20, fe wnaeth y Coleg ragori ar ei dargedau Dangosyddion Perfformiad Allweddol a dyfarnodd y Pwyllgor Taliadau gyflog cysylltiedig â pherfformiad i'r Pennaeth/Prif Weithredwr yn ychwanegol at gynnydd chwyddiant safonol.

Perthynas cyflog y Pennaeth / Prif Weithredwr a thâl lluosol

Coleg Gŵyr Abertawe

	2021 £'000	2020 £'000
Cyflog sylfaenol y Pennaeth/Prif Weithredwr fel lluosrif o ganolrif yr holl staff	5.8	5.6
Cyfanswm cydnabyddiaeth y Pennaeth/Prif Weithredwr lluosrif o ganolrif yr holl staff	6.2	5.6

Ni dderbyniodd aelodau'r Gorfforaeth ac eithrio'r Swyddog Cyfrifyddu, staff na'r Swyddog UCM unrhyw daliad gan y Sefydliad ac eithrio ad-daliadau ar gyfer costau teithio a chynhaliadau a dalwyd yn ystod eu dyletswyddau. Talwyd cyfanswm o £285 (2020:£1,163) i 2 (2020: 3) Lywodraethwr ar gyfer treuliau.

9 Costau gweithredu eraill

	2021 Grŵp £'000	2021 Coleg £'000	2020 Grŵp £'000	2020 Coleg £'000
Costau adrannau addysgu	4,364	4,956	3,641	4,359
Costau adrannau sydd heb fod yn rhai addysgu	2,950	2,837	3,152	3,003
Costau eiddo	2,834	2,766	2,714	2,673
Cyfanswm	10,148	10,559	9,507	10,035

Mae costau gweithredu eraill yn cynnwys:

	2021 Grŵp £'000	2021 Coleg £'000	2020 Grŵp £'000	2020 Coleg £'000
Taliad cydnabyddiaeth archwilydd:				
Archwiliad datganiadau ariannol	32	23	31	22
Archwiliad mewnol	16	16	10	10
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd gan yr archwilydd datganiadau ariannol				
- Archwiliadau grant	-	-	-	-
- Cyngor ar dreth	1	-	2	-
- Adolygiadau cydymffurfio	-	-	-	-
Gwasanaethau eraill a ddarparwyd gan yr	-	-	-	-
Llogi asedau – adeiladau	324	296	309	277
Llogi asedau - offer	71	65	69	63

10 Llog a chostau cyllid eraill – Grŵp a Choleg

	2021 Grŵp £'000	2021 Coleg £'000	2020 Grŵp £'000	2020 Coleg £'000
Ar fenthyciadau banc, gorddrafftiau a benthyciadau ...	50	33	65	46
	50	33	65	46
Ar brydlesi cyllid	1	-	1	-
Llog sy'n daladwy ar ymddeoliad cynnar	-	-	-	-
Costau cyllid pensiwn (nodyn 26)	650	650	560	560
Cyfanswm	701	683	626	606

11 Trethiant – Grŵp yn unig

	2021 £'000	2020 £'000
Treth gorfforaeth y DU/(credyd)	-	(1)
Darpariaeth ar gyfer treth gorfforaeth wedi'i gohirio	-	-
Cyfanswm	-	(1)

Coleg Gŵyr Abertawe

12

Asedau sefydlog diriaethol (Grŵp)

	Tir ac adeiladau		Offer	Cerbydau modur	Cyfanswm
	Rhydd- ddaliad	Lesddaliad hir			
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Awst 2020	56,408	772	13,283	399	70,862
Ychwanegiadau	1,364	-	2,612	-	3,976
Gwaredu	-	-	(682)	-	(682)
Ar 31 Gorffennaf	57,772	772	15,213	399	74,156
Dibrisiant					
Ar 1 Awst 2020	18,350	-	10,012	320	28,682
Tâl am y flwyddyn	1,405	-	1,552	38	2,995
Diddymu o ran gwarediadau	-	-	(676)	-	(676)
Ar 31 Gorffennaf 2021	19,755	-	10,888	358	31,001
Gwerth llyfr net ar 31	38,017	772	4,325	41	43,155
Gwerth llyfr net ar 31	38,058	772	3,271	79	42,180

Asedau sefydlog diriaethol (Coleg yn unig)

	Tir ac adeiladau		Offer	Cerbydau	Cyfanswm
	Rhydd- ddaliad	Lesddaliad hir			
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Awst 2020	56,408	772	13,030	399	70,609
Ychwanegiadau	1,364	-	2,611	-	3,975
Gwaredu	-	-	(473)	-	(473)
Ar 31 Gorffennaf 2021	57,772	772	15,168	399	74,111
Dibrisiant					
Ar 1 Awst 2020	18,350	-	9,782	320	28,452
Tâl am y flwyddyn	1,405	-	1,537	38	2,980
Diddymu o ran gwarediadau	-	-	(473)	-	(473)
Ar 31 Gorffennaf 2021	19,755	-	10,846	358	30,959
Gwerth llyfr net ar 31	38,017	772	4,322	41	43,152
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf	38,058	772	3,248	79	42,157

Coleg Gŵyr Abertawe

Cafodd tir ac adeiladau a etifeddwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol ar 1 Ebrill 1993 eu prisio am gost ddisodli wedi'i dibrisio gan Syrfëwyr Siartredig o Gyngor Sir Gorllewin Morgannwg, Yr Adran Ystadau, Yr Adran Gwasanaethau Eiddo. Mae asedau sefydlog diriaethol eraill a etifeddwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol adeg corffori wedi cael eu prisio gan y Gorfforaeth ar sail cost ddisodli wedi'i dibrisio. Os yw'r asedau hyn yn cael eu gwerthu, byddai'r Coleg naill ai'n gorfod ildio'r enillion gwerthu i Lywodraeth Cymru neu eu defnyddio yn unol â'r Memorandwm Ariannol â Llywodraeth Cymru.

Mae tir rhydd-ddaliol wedi cael ei ailbrisio ar werth y farchnad agored ar 1 Awst 2014 fel rhan o'r trefniadau pontio o dan FRS 102.

Wedi'i gynnwys o fewn tir ac adeiladau (Coleg a Grŵp) mae swm o £66,000 (2020: £828,000) mewn perthynas ag asedau wrthi'n cael eu hadeiladu.

Wedi'i gynnwys yn y gwerth llyfr net o asedau diriaethol (Grŵp yn unig) mae £2,000 (2020: £5,000) mewn perthynas ag asedau dan feddiant drwy brydlesi cyllidol neu gontractau hurbryniant tebyg. Roedd dibrisio ar gyfer y flwyddyn parthed asedau dan feddiant prydlesi cyllidol neu gontractau hurbryniant tebyg oedd £3,000 (2020: £6,000).

Coleg Gŵyr Abertawe

13 Asedau anniriaethol

Grŵp	Ewyllys da £'000	Meddalwe dd a Thrwydde £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu brisiad			
Ar 1 Awst 2020	283	507	790
Ychwanegiadau	-	245	245
Gwaredu	-	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2021	283	752	1,035
Dibrisiant			
Ar 1 Awst 2020	283	336	619
Tâl am y flwyddyn	-	98	98
Diddymu o ran gwarediadau	-	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2021	283	434	717
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2021	-	318	318
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2020	-	171	171

Coleg	Meddalwe dd a Thrwydde £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu brisiad		
Ar 1 Awst 2020	507	507
Ychwanegiadau	245	245
Gwaredu	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2021	752	752
Dibrisiant		
Ar 1 Awst 2020	336	336
Tâl am y flwyddyn	98	98
Diddymu o ran gwarediadau	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2021	434	434
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2021	318	318
Gwerth llyfr net ar 31 Gorffennaf 2020	171	171

14 Buddsoddiadau anghyfredol

a) Buddsoddiadau - Coleg

	Coleg 2021 £'000	Coleg 2020 £'000
Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau	-	-

Mae'r Coleg yn berchen ar 80 y cant o gyfranddaliadau £1 arferol Track Training Limited a gyhoeddwyd, cwmni wedi'i ymgorffori yng Nghymru a Lloegr. Prif weithgaredd busnes Track Training Limited yw hyfforddi cyflogwyr.

Cwmnïau cysylltiedig

Mae'r Coleg yn aelod o Bartneriaeth Sgiliau Prifysgol a Choleg, cwmni cyfyngedig drwy warant. Prif weithgaredd y cwmni yw hyrwyddo cyfleoedd addysg uwch rhwng Prifysgol Abertawe a cholegau eraill sy'n aelodau.

b) Eiddo Buddsoddi – Grŵp a Choleg

	2021 £'000	2020 £'000
Eiddo buddsoddi	145	145

Mae'r Coleg yn prasio eiddo ar werth y farchnad agored ar ddyddiad y fantolen. Cynhelir y prisiad gan syrfëwr annibynnol.

Coleg Gŵyr Abertawe

15 Dyledwyr	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2021	2021	2020	2020
	£'000	£'000	£'000	£'00
Symiau'n ddyledus o fewn blwyddyn:				
Symiau masnach derbyniadwy	370	356	419	412
Symiau sy'n ddyledus gan weithgareddau'r				
Gweithgareddau is-gwmnïau	-	-	-	9
Gweithgareddau cysylltiedig	-	-	-	-
Rhagdaliadau ac incwm a gronnwyd	715	691	484	467
Symiau sy'n ddyledus gan Lywodraeth	3,493	3,493	3,284	3,284
Cyfanswm	4,578	4,540	4,187	4,17

Mae symiau sy'n ddyledus gan Lywodraeth Cymru yn ymwneud yn bennaf â thaliadau DSW a cheisiadau sy'n weddill ar gyfer Cronfeydd Cymdeithasol Ewrop (ESF) gan WEFO.

16 Buddsoddiadau	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2021	2021	2020	2020
	£'00	£'000	£'000	£'000
Adneuon tymor byr	-	-	-	-
Cyfanswm	-	-	-	-

Mae'r buddsoddiadau asedau cyfredol yn gysylltiedig â thir a berchnogir gan y Coleg. Ni ddefnyddir y tir ar hyn o bryd gan y Coleg.

Cedwir adneuon gyda banciau a chymdeithasau adeiladu sy'n gweithredu ym marchnad Llundain ac fe'i trwyddedir gan yr Awdurdod Gwasanaethau Ariannol gyda thros dri mis o aeddfedrwydd ar ddyddiad y fantolen. Mae'r llog ar yr adneuon hyn yn sefydlog am gyfnod yr adneuon adeg eu gosod.

Coleg Gŵyr Abertawe

17 Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2021	2021	2020	2020
	£'00	£'000	£'000	£'000
Benthyciadau banc a gorddrafftiau	431	216	433	213
Benthyciadau eraill	18	18	18	18
Ymrwymadau o dan brydlesi gweithredu	1	-	4	-
Credydwyr cyfalaf	173	173	287	287
Symiau masnach sy'n daladwy	916	899	744	735
Symiau sy'n ddyledus i weithgareddau'r				
Gweithgareddau is-gwmnïau	-	90	-	218
Gweithgareddau cysylltiedig	-	-	-	-
Treth gorfforaeth	-	-	-	-
Nawdd cymdeithasol a threth arall	559	543	590	569
Croniad gwyliau blynyddol	758	752	610	589
Croniadau ac incwm gohiriedig	3,683	3,651	3,264	3,122
Incwm gohiriedig - grantiau cyfalaf y	1,395	1,395	817	817
Incwm gohiriedig - grantiau refeniw'r	1,482	1,482	698	698
Cyfanswm	9,41	9,219	7,465	7,266

18 Credydwyr: symiau sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2021	2021	2020	2020
	£'000	£'000	£'000	£'000
Benthyciadau banc	2,001	2,001	2,218	2,218
Benthyciadau eraill	57	57	76	76
Ymrwymadau o dan brydlesi gweithredu	-	-	4	-
Incwm gohiriedig - grantiau cyfalaf y	9,352	9,352	7,456	7,456
Cyfanswm	11,41	11,41	9,754	9,750

(a Benthyciadau banc a gor-

	Grŵp	Coleg	Grŵp	Coleg
	2021	2021	2020	2020
	£'00	£'000	£'000	£'000
Ymhen blwyddyn neu lai	431	216	433	213
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	218	218	216	216
Rhwng dwy flynedd a phum mlynedd	1,703	1,703	1,811	1,811
Ymhen pum mlynedd neu fwy	80	80	191	191
Cyfanswm	2,43	2,21	2,65	2,43

Mae benthyciad banc Lloyds yn ddiogel ac yn codi llog ar gyfradd sylfaenol ynghyd â 0.35% ar 31 Gorffennaf 2021. Mae'r benthyciad yn cael ei ad-dalu yn fisol a disgwylir i gwblhau'r taliad yn llawn erbyn 2026.

Mae benthyciad banc HSBC yn ddiogel ac yn codi llog ar gyfradd sylfaenol ynghyd â 1.65%. Mae'r benthyciad yn cael ei ad-dalu yn fisol tan Hydref 2023 a bryd hynny bydd angen talu'r gweddill yn llawn neu ei ailariannu.

Coleg Gŵyr Abertawe

(b) Benthyciadau eraill

	Grŵp 2021 £'00	Coleg 2021 £'00	Grŵp 2020 £'000	Coleg 2020 £'000
Ymhen blwyddyn neu lai	18	18	18	18
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	18	18	18	18
Rhwng dwy flynedd a phum mlynedd	39	39	55	55
Ymhen pum mlynedd neu fwy	-	-	3	3
Cyfanswm	75	75	94	94

Mae benthyciadau eraill yn ymwneud â benthyciad di-log Salix i ariannu gwelliannau ynni-ffeithlonrwydd a gefnogir gan Lywodraeth Cymru. Mae'r benthyciad cychwynnol o £86,150 yn ad-daladwy mewn rhandaliadau chwe-misol a chaiff ei ad-dalu'n llawn erbyn 2025. Mae hefyd yn cynnwys Benthyciad 'Invest to Save' (a gefnogir gan Lywodraeth Cymru) er mwyn cefnogi ariannu'r gwaith o osod systemau gwresogi a rheoli. Pris y benthyciad yw £60,615 ac fe'i had-delir mewn wyth rhandaliad cyfartal, bydd y benthyciad wedi'i ad-dalu'n llawn erbyn 2026.

(c) Rhwymedigaethau dan Brydlesi

	Grŵp 2021 £'00	Coleg 2021 £'00	Grŵp 2020 £'000	Coleg 2020 £'000
Ymhen blwyddyn neu lai	1	-	4	-
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	-	-	2	-
Rhwng dwy flynedd a phum mlynedd	-	-	2	-
Ymhen pum mlynedd neu fwy	-	-	-	-
Cyfanswm	1	-	8	-

1 Offerynnau ariannol

	Grŵp 2021 £'00	Coleg 2021 £'00	Grŵp 2020 £'000	Coleg 2020 £'000
Asedau ariannol				
Rhwymedigaethau ariannol a fesurir ar gost wedi'i	15,21	15,19	9,973	10,06

Rhwymedigaethau ariannol

Rhwymedigaethau ariannol a fesurir ar gost wedi'i	20,82	20,62	17,21	17,01
---	-------	-------	-------	-------

Mae asedau ariannol sy'n offerynnau dyled yn cael eu mesur a'u hamorteiddio ar gost dyledwyr cyfyngedig (ac eithrio rhagdaliadau) ac arian parod a symiau sy'n cyfateb i arian parod.

Mae rhwymedigaethau ariannol a fesurir ar gost wedi'i hamorteiddio yn cynnwys credydwyr masnach, benthyciadau, symiau sy'n ddyledus gan bartïon cysylltiedig a chredydwyr eraill.

Coleg Gŵyr Abertawe

2 Darpariaethau

	Grŵp a Choleg				
	Pensiynau uwch	Arall	Is-gyfanswm	Ymrwymia dau â buddion wedi'u diffinio	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ar 1 Awst 2020	1,032	-	1,032	47,590	48,622
Gwariant yn y cyfnod	(76)	-	(76)	(2,520)	(2,596)
Symudiad yn y cyfnod	36	430	466	(6,430)	(5,964)
Ar 31 Gorffennaf 2021	992	430	1,422	38,640	40,06

Mae ymrwymiaidau â buddion wedi'u diffinio'n ymwneud â'r rhwymedigaethau o dan aelodaeth y Coleg o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Mae rhagor o fanylion i'w gweld yn Nodyn 26.

Mae darpariaeth y pensiwn uwch yn ymwneud â chost staff sydd eisoes wedi gadael gwasanaeth y Coleg ac ymrwymiaidau ar gyfer costau ad-drefnu na all y Coleg dynnu'n ôl yn rhesymol oddi wrthynt ar ddyddiad y fantolen. Mae'r ddarpariaeth hon wedi cael ei hail-gyfrifo yn unol â'r canllawiau a gyhoeddwyd gan y cyrff ariannu.

Y prif dybiaethau ar gyfer y cyfrifiad hwn yw:

	2021	2020
Chwyddiant prisiau	2.6%	2.2%
Cyfradd ddisgownt	1.6%	1.3%

Mae darpariaethau eraill yn gysylltiedig â thaliadau adeiladau dadfeiliedig mewn perthynas ag eiddo ar les ac maent wedi cael eu hamcangyfrif gan syrfëwr

21 Llif arian

	Ar 1 Awst 2020	Llif arian	Ar 31 Gorffennaf 2021
	£'000	£'000	£'000
Arian parod a chyfwerth	6,270	5,078	11,348
Gorddrafftiau	(220)	5	(215)
Total	6,050	5,083	11,133

22 Cyfalaf ac ymrwymiaidau eraill

	Grŵp a Choleg	
	2021	2020
	£'000	£'000
Ymrwymiaidau wedi'u contractio ar 31 Gorffennaf	229	288

Coleg Gŵyr Abertawe

23 Prydlesu

Ar 31 Gorffennaf roedd isfaswm taliadau prydles y Coleg o dan brydlesi gweithredu na ellir eu diddymu fel a ganlyn:

Isafswm taliadau prydles sy'n ddyledus yn y dyfodol	Grŵp 2021 £'000	Coleg 2021 £'000	Grŵp 2020 £'000	Coleg 2020 £'000
Tir ac adeiladau				
Dim mwy na blwyddyn	199	188	192	192
Mwy na blwyddyn ac nid mwy na phum mlynedd	30	30	68	68
Mwy na phum mlynedd	-	-	-	-
	229	218	260	260
Arall				
Dim llai na blwyddyn	31	25	78	72
Mwy na blwyddyn ac nid mwy na phum mlynedd	3	-	37	20
Mwy na phum mlynedd	-	-	-	-
	34	25	115	92

24 Rhwymedigaethau amodol

Nid oes gan y Coleg unrhyw rwymedigaethau amodol

25 Digwyddiadau ar ôl cyfnod yr adroddiad

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau i'w hadrodd ar ôl dyddiad y fantolen.

Coleg Gŵyr Abertawe

26 Ymrwymïadau buddion wedi'u diffinio

Mae gweithwyr y Coleg yn aelodau o ddau brif gynllun pensiwn: y Cynllun Pensiwn Athrawon Cymru a Lloegr (TPS) ar gyfer staff academiaidd a staff cysylltiedig; a Chronfa Bensiwn Dinas a Sir Abertawe (sef Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) ar gyfer staff nad ydynt yn addysgu, a reolir gan Ddinas a Sir Abertawe. Mae'r ddau yn gynlluniau aml-gyflogwr â buddion wedi'u diffinio.

Cyfanswm cost pensiynau ar gyfer y	2021 £000	2020 £000
Cynllun Pensiwn Athrawon: cyfraniadau	2,711	2,781
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol:		
Cyfraniadau a dalwyd	2,520	2,390
Tâl FRS 102 (28)	4,190	1,820
Tâl i'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr	6,710	4,210
Tâl pensiwn uwch i'r	37	60
Datganiad o Incwm Cynhwysfawr		
Cyfanswm Cost Pensiwn ar gyfer y Flwyddyn o fewn costau staff	9,458	7,051

Mae'r costau pensiwn yn cael eu hasesu yn unol â chyngor actiwarïaid cymwysedig annibynnol. Prisiad gwirioneddol ffurfiol diweddaraf y TPS oedd 31 Mawrth 2016 a 31 Mawrth 2019 ar gyfer LGPS. Roedd cyfanswm y cyfraniadau yn cyfateb i £580,000 (2020: £578,000) oedd yn daladwy i'r cynlluniau ar 31 Gorffennaf ac maent wedi'u cynnwys o fewn credydwy.

Coleg Gŵyr Abertawe

Cynllun Pensiwn Athrawon

Mae'r TPS yn gynllun buddion wedi'u diffinio, cyfrannol, statudol a reolir gan Reoliadau Pensiynau Athrawon 2010 ac, o 1 Ebrill 2014, gan Reoliadau Cynllun Pensiwn Athrawon 2014. Mae'r rheoliadau hyn yn gymwys i athrawon mewn ysgolion a sefydliadau addysgol eraill. Mae aelodaeth yn awtomatig i athrawon a darlithwyr amser llawn. Gall athrawon a darlithwyr optio allan o'r cynllun TPS.

Cynllun heb ei ariannu yw'r TPS ac mae aelodau'n cyfrannu ar sail 'talw wrth fynd' - mae'r cyfraniadau hyn, ynghyd â rhai'r gweithwyr, yn cael eu credydu i'r Trysorlys o dan drefniadau a lywodraethir gan y Ddeddf uchod. Telir buddion ymddeol a phensiynau eraill gan arian cyhoeddus a ddarperir gan y Senedd.

Gwneir prisiadau TPS yn unol â rheoliadau Deddf Pensiwn Gwasanaeth Cyhoeddus 2013. Mae prisiadau yn credydu cyfrif pensiwn athrawon ar raddfa enillion wirioneddol, dim ond os yw'r arian yn cael ei fuddsoddi mewn buddsoddiadau tybiannol sy'n cynhyrchu'r raddfa wirioneddol honno.

Cafodd adolygiad actiwaraid o'r TPS ei gynnal ar 31 Mawrth 2016, a chafodd yr adroddiad Prisio ei gyhoeddi ym mis Ebrill 2019. Nododd y prisiad gyfanswm o £198 biliwn ar gyfer rhwymedigaethau'r cynllun (pensiynau sy'n cael eu talu a chostau buddion y dyfodol). Nododd y prisiad £218 biliwn ar gyfer rhwymedigaethau'r (pensiynau sy'n cael eu talu, a chostau rhagweladwy ar gyfer darpar fuddion) gwasanaeth, a £198 biliwn ar gyfer asedau tybiannol (amcangyfrif o ddarpar gyfraniadau, ynghyd â'r buddsoddiadau tybiannol a ddelir ar y dyddiad prisio) sy'n rhoi diffyg tybiannol o £22 miliwn.

O ganlyniad, gosodwyd cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr newydd o 23.68% ar gyfer tâl pensiynadwy o fis Medi 2019 ymlaen (16.48% yn ystod 18/19).

Mae copi llawn o'r adroddiad prisio a'r dogfennau ategol i'w gweld ar wefan y Cynllun Pensiwn Athrawon yn y lleoliad canlynol:

<https://www.teacherspensions.co.uk/news/employers/2014/06/publication-of-the-valuation-report.aspx>

Roedd cyfanswm o £2,711,000 (2020: £2,781,000) o gostau pensiwn wedi cael ei dalu i'r TPS yn ystod y flwyddyn.

Safonau Adrodd Ariannol 102 (28)

O dan y diffiniadau a osodwyd yn FRS 102 (28.11), mae'r TPS yn gynllun pensiwn aml-gyflogwr. Nid yw'r Coleg yn gallu adnabod ei gyfran o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun.

Yn unol â hynny, mae'r Coleg wedi manteisio ar yr eithriad yn FRS 102 ac wedi cyfrif am ei gyfraniadau i'r cynllun fel pe bai'n cynllun cyfraniadau wedi'u diffinio. Mae'r Coleg wedi amlinellu uchod yr wybodaeth sydd ar gael ar y cynllun a'r goblygiadau i'r Coleg o ran y cyfraddau cyfraniadau disgwylidig.

Coleg Gŵyr Abertawe

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae LGPS Dinas a Sir Abertawe yn gynllun buddion wedi'u diffinio a ariennir, ac mae'r asedau yn cael eu dal ar wahân mewn cronfeydd a weinyddir gan Awdurdod Lleol Dinas a Sir Abertawe. Cyfanswm y cyfraniadau a wnaed ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2021 oedd £3,240,000 (2020: £3,080,000) ac o'r cyfanswm hwn roedd £2,520,000 (2020: £2,390,000) yn gyfraniadau gan gyflogwyr a £720,000 (2020: £690,000) yn gyfraniadau gan gyflogegion.

Ar 31 Mawrth 2020, cytunwyd ar gyfradd o 21.8% i gyflogwyr a hyfradd o 5.5% i 12.5% i weithwyr, yn dibynnu ar eu cyflog. Ers Ebrill 2020, fe ostyngodd cyfraniadau pensiwn gweithwyr i 21.3%.

Ar 26 Hydref 2018, trosglwyddwyd yr Uchel Lys ddyfarniad oedd yn ymwneud â chynlluniau pensiwn buddianau diffiniedig Grŵp Bancio Lloyds. Daeth y dyfarniad i'r casgliad y dylid y cynlluniau gydraddoli buddianau pensiwn dynion a menywod mewn perthynas ag isafswm budd-daliadau pensiwn gwarantiedig (GMP). Bydd angen i'r Llywodraeth ystyried y canlyniad hwn ar y cyd ag ymgynghoriad diweddar y Llywodraeth ar fynegeio GMP mewn cynlluniau sector cyhoeddus cyn dod i gasgliad ar unrhyw newidiadau sydd eu hangen i gynlluniau LGPS.

Prif Ragdybiaethau Actiwaraid

Mae'r wybodaeth ganlynol yn seiliedig ar brisiad actiwaraid llawn o'r gronfa ar 31 Mawrth 2019 wedi'i ddiweddarau i 31 Gorffennaf 2021 gan actiwari annibynnol

	Ar 31 Gorffennaf 2021	Ar 31 Gorffennaf 2020	Ar 31 Gorffennaf 2019
Cyfradd cwnnudd mewn cyflogau	4.1%	3.8%	3.7%
Cynnydd mewn pensiynau yn y dyfodol	2.6%	2.3%	2.2%
Cyfradd ddisgownt ar gyfer	1.7%	1.4%	2.2%
Rhagdybiaeth chwyddiant (CPI)	2.6%	2.3%	2.2%
Newid pensiynau i gyfandaliadau	80%	80%	80%

Mae'r rhagdybiaethau marwolaeth cyfredol yn caniatáu ar gyfer gwelliannau mewn cyfraddau marwolaeth yn y dyfodol. Dyma'r disgwyliad oes tybiedig wrth ymddeol yn 65 oed.

	Ar 31 Gorff Blynedd	Ar 31 Gorff Blynedd
<i>Yn ymddeol heddiw</i>		
Dynion	22.3	22.2
Menywod	24.3	24.2
<i>Yn ymddeol mewn 20 mlynedd</i>		
Dynion	23.3	23.2
Menywod	25.8	25.7

Coleg Gŵyr Abertawe

	Gwerth Teg ar 31 Gorffen naf202 1 £'000	Gwerth Teg ar 31 Gorffen naf2020 £'000
Offerynnau Ecwiti	53,480	39,868
Bondiau'r llywodraeth	2,660	2,825
Eiddo	2,520	2,665
Arian parod	4,840	1,173
Bondiau corfforaethol	1,160	533
Arall	3,550	6,236
Cyfanswm gwerth teg asedau'r cynllun	68,210	53,300

Adenillion gwirioneddol ar	13,110	350
-----------------------------------	---------------	------------

Y symiau a gynhwysir ar y fantolen o ran y cynllun pensiwn â buddion wedi'u diffinio yw:

	2021 £'000	2020 £'000
Gwerth teg asedau'r cynllun	68,210	53,300
Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	(106,850)	(100,890)
Pensiynau net (rhwymedigaeth) / ased (Nodyn 20)	(38,640)	(47,590)

Y symiau a gydnabyddir yn y Datganiad o Incwm Cynhwysfawr o ran y cynllun yw:

	2021 £'000	2020 £'000
Symiau a gynhwysir mewn costau staff		
Cost bresennol y gwasanaeth	6,630	4,210
Cost trwy gwtogi	80	-
Cyfanswm	6,710	4,210

Symiau a gynhwysir mewn llog a chostau cyllid eraill

Cost llog net	650	560
	650	560

Y swm a gydnabyddir mewn Incwm Cynhwysfawr Arall

Adenillion ar asedau'r cynllun pensiwn	1,440	(800)
Enillion/(Colledion) profiad sy'n codi ar ymrwymadau buddion wedi'u diffinio	12,350	(17,490)
Y swm a gydnabyddir mewn Incwm	13,790	(18,290)

Coleg Gŵyr Abertawe

Symudiad mewn (rhwymedigaeth) / ased budd wedi'i ddiffinio net yn ystod y flwyddyn

	2021 £'000	2020 £'000
(Rhwymedigaeth)/ased budd wedi'i ddiffinio net yn y cynllun	(47,590)	(26,920)
Symudiad yn y flwyddyn:	flwydd	
Cost gyfredol y gwasanaeth	(6,630)	(4,210)
Cyfraniadau gan y cyflogwr	2,520	2,390
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	-	-
Cost trwy gwtogi	(80)	-
Llog net ar y (rhwymedigaeth)/ased wedi'i ddiffinio	(650)	(560)
Enillion neu golled actiwaraid	13,790	(18,290)
(Rhwymedigaeth) / ased budd wedi'i ddiffinio net ar	(38,640)	(47,590)

Cysoniad Asedau a Rhwymedigaethau

	2021 £'000	2020 £'000
--	---------------	---------------

Newidiadau yng ngwerth presennol ymrwymadau buddion wedi'u diffinio

Ymrwymadau buddion wedi'u diffinio ar ddechrau'r	100,890	78,050
Cost gyfredol y gwasanaeth	6,630	4,210
Cost llog	1,410	1,710
Cyfraniadau gan gyfranogion y Cynllun	720	690
Enillion a cholledion profiad ar ymrwymadau buddion wedi'u	(1,440)	17,490
Amcangyfrif buddion a dalwyd	(1,440)	(1,260)
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	-	-
Cwtogiadau a setliadau	80	-
Ymrwymadau buddion wedi'u diffinio ar ddiwedd y	106,85	100,89

Newidiadau yng ngwerth teg asedau'r cynllun

Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cynllun	53,300	51,130
Llog ar asedau'r cynllun	760	1,150
Adenillion ar asedau'r cynllun	12,350	(800)
Cyfraniadau gan y cyflogwr	2,520	2,390
Cyfraniadau gan gyfranogion y Cynllun	720	690
Amcangyfrif buddion a dalwyd	(1,440)	(1,260)
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddiwedd y cyfnod	68,210	53,300

Mae Track Training Limited wedi gweithredu cynllun pensiwn NEST er Tachwedd 2016. Dyma gyfraniadau'r cwmni i'r cynllun:

- 1% o dâl pensiynadwy nes 5 Ebrill 2018
- 2% o dâl pensiynadwy o 6 Ebrill 2018 i 5 Ebrill 2019
- 3% o dâl pensiynadwy o 6 Ebrill 2019 ymlaen.

Cyfanswm cyfraniadau'r cwmni yn ystod y flwyddyn oedd £16,000 (2020: £20,000). Cyfanswm taladwy ar ddiwedd y flwyddyn oedd £2,000 (2020: £3,000).

27 Trafodion parti perthynol

Coleg Gŵyr Abertawe

Oherwydd natur gweithrediadau'r Coleg a chyfansoddiad y Corff Llywodraethu sy'n deillio o sefydliadau sector cyhoeddus a phreifat lleol, mae'n anochel y bydd trafodion yn digwydd gyda sefydliadau y gall fod gan aelod o'r Corff Llywodraethu fudd ynddynt. Mae pob trafodiad sy'n cynnwys sefydliadau o'r fath yn cael eu cynnal ar hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau caffael arferol y Coleg.

Cyfanswm y costau a dalwyd i'r Llywodraethwyr neu ar eu rhan yn ystod y flwyddyn oedd £285; 2 lywodraethwr (2020: £1,163; 3 llywodraethwr). Mae hyn yn cynrychioli costau teithio a chynhaliadau a chostau eraill allan o boced a godir wrth fynd i gyfarfodydd Llywodraethwyr a digwyddiadau eraill yn eu capasiti swyddogol.

Nid yw'r un Llywodraethwr (ac eithrio'r Pennaeth neu lywodraethwyr staff) wedi derbyn unrhyw daliad cydnabyddiaeth neu daliadau wedi'u hepgor gan y Coleg neu ei is-gwmnïau yn ystod y flwyddyn (2020: Dim).

Dyma'r trafodion parti perthynol:

	Incwm	Gwariant	Incwm	Gwariant
	2021	2021	2020	2020
	£'000	£'000	£'000	£'000
Prifysgol Cymru y Drindod Dewi	365	1	432	-
Dinas a Sir Abertawe	338	60	419	21

Mae gan y Coleg ddau Lywodraethwr sydd hefyd yn Gyngorwyr sy'n cynrychioli Dinas a Sir Abertawe. Mae incwm a gwariant y flwyddyn yn gysylltiedig â'r ddarpariaeth o wasanaethau addysgiadol a chludiant. Mae un Llywodraethwr yn aelod o'r Uwch Dîm Rheoli ym Mhrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant. Mae incwm a gwariant yn gysylltiedig â ffioedd cyrsiau addysg uwch trwy drefniadau breinio.

Coleg Gŵyr Abertawe

28 Symiau a dalwyd fel asiant

Cronfeydd Ariannol Wrth Gefn (CAWG)

	2021 £'000	2020 £'000
Grantiau CAWG – symiau heb eu gwario o'r flwyddyn flaenorol	48	-
Grantiau CAWG – cymorth dysgwyr yn ôl disgrisiwn	540	515
	588	515
Talwyd i fyfyrwyr	(533)	(452)
Costau gweinyddu	(16)	(15)
Balans heb ei wario ar 31 Gorffennaf	39	48

I fyfyrwyr yn unig y mae grantiau cyrff ariannu ar gael. Mae'r grant cymorth dysgwyr yn ôl disgrisiwn yn ymwneud â'r Gronfa Ariannol Wrth Gefn a dim ond gweithredu fel asiant talu y mae'r Coleg ar ran Llywodraeth Cymru. Yn yr amgylchiadau hyn, mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig felly wedi'u heithrio o'r Datganiad o Incwm Cynhwysfawr.

Cynllun Cymhelliant Cyflogwyr Dysgu Seiliedig ar Waith

	2021 £'000	2020 £'000
Balans ar 1 Awst	(11)	24
Grantiau'r Cynllun Cymhelliant Cyflogwyr	287	29
	276	53
Talwyd i gyfranogwyr	(388)	(62)
Costau gweinyddol	(16)	-
Balans ar 31 Gorffennaf	(128)	(11)

Mae'r Cynllun Cymhelliant Cyflogwyr yn gynllun lle mae'r Coleg ond yn gweithredu fel asiant talu ar ran Llywodraeth Cymru. O dan yr amgylchiadau hyn, mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig felly wedi'u heithrio o'r Datganiad Incwm Cynhwysfawr.

Cynllun Kickstart

	2021 £'000	2020 £'000
Balans ar 1 Awst	-	-
Grant Kickstart	27	-
	27	-
Talwyd i gyfranogwyr	(11)	-
Costau gweinyddol	(5)	-
Balans ar 31 Gorffennaf	11	-

Mae cynllun Kickstart yn gynllun lle mae'r Coleg ond yn gweithredu fel asiant talu ar ran yr Adran Gwaith a Phensiynau. O dan yr amgylchiadau hyn, mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig felly wedi'u heithrio o'r Datganiad Incwm Cynhwysfawr.